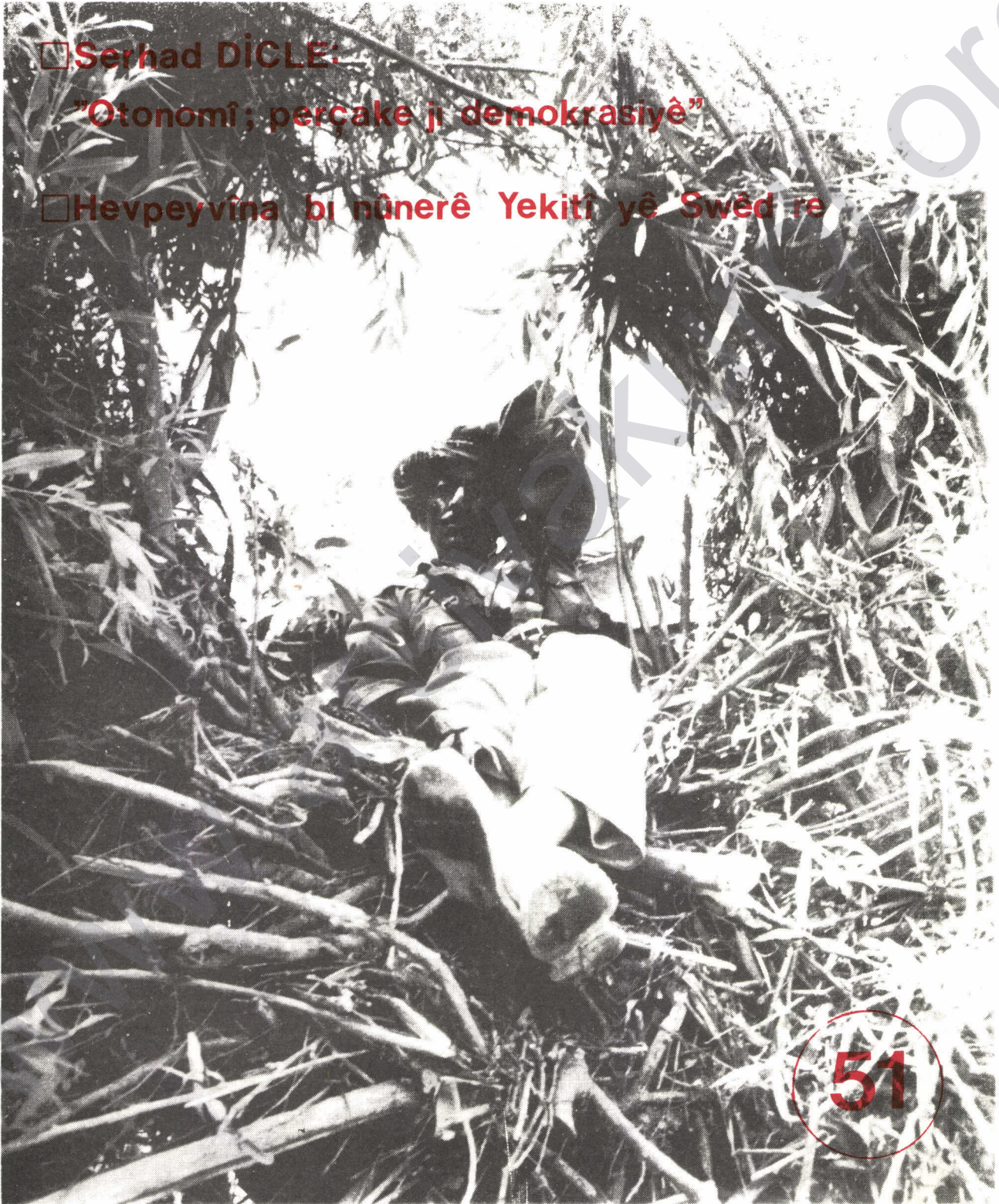

☐ Serhad DICLE:

"Otonomî; perçake ji demokrasîyê"

☐ Hevpeyvîna bi nûnerê Yekitiyê Swêd re

SERHAD DÎCLE:

”OTONOMÎ ; PERÇAKE JI DEMOKRASİYÊ”

ME LI SER TÊKILIYÊN YEKÎTÎ Û HUKÛMETA ÎRAQÊ BI SEKRETE—
RÊ PARTIYA PÊŞENG A KARKERÎ KURDISTAN SERHAD DÎCLE RE
HEVPEYVÎNEK ÇÊKÎR.VÊ HEVPEYVÎNE PÊŞKÊŞÎ XWENDAVANAN
DÎKÎN.

ARMANÇ

PIRS: Hûn danûstandinên Yekîtî Niştimanî Kurdistan û Hukûmeta Saddam ji bo otonomiyê çawa dibînin ?

BERSÎV: Li ser danûstandinên Yekîtî û karbidestên Îraq, heta îro jî tu beyanên resmî derneketin. Ji ber vê yekê jî hê agahdariyek tekûz li ser çerçeva danûstandina û gavên tîn avêtin negihîştîye me. Lê rastiya ku em dizanin, teqerawestan di navbeyna hurdu hêzan de hatiye flankirin û ev gelek car in ku Yekîtî li ser li hev hatina "Otonomî ji bo Kurdistan" bi rejîm re rûdine û guft û goyan dike.

Qasî ku xuya ye, Yekîtî di rûniştandina bi karbidestên rejîm re, daxwazên xwe yên li ser "demokrasi ji bo Îraq" paş de girtiye û bes ji bo "otonomî" yê dixwaze hin gavan bavêje. Piştî wê, Yekîtî di van danûstandina de, bi serê xwe ye. Dev ji tifaq û hêzên welatparêz û demokrat yên Îraq û Kurdistanê berdaye çûye bi rejîm re rûniştîye.

Partiya me di danûstandinên bi vî rengî de, ne ji bo gelê Kurd, ne jî ji bo hêzên demokrat û pêşverûyên Îraqê tu feyde nabîne. Ev kar xebata mixalefeta Îraqê ya dijî rejîm qels dike û her weha dibe bendek li ber têkoşîna gelê Kurd ji bo "otonomiyek rastîn". Loma jî em, gavên Yekîtî ku bi rejîm re davejê şaş dibînin. Pêwîst dibînin ku hemû hêzên welatparêz û pêşverû li ber van gavan rawestin; Yekîtî bi xwe jî rojekî zûtir ji vê siyaseta xwe ya dawî vegere.

PIRS: Dema mirov rewşa Rojhilatanavî û yê Îraqê ku îro têde bigre ber çavê xwe, netîce dayîna vê danûstandinê, gelo wê karibe kîjan gelşan (problem) an jî rewşek çawa bi xwe re bîne?

BERSÎV: Wek mîr li jor jî got; di netîce van danûstandina de baweriya me tune ku gelê Kurd bigihîjê mafê "Otonomiyek rastîn". Mesela "Otonomiyê" giredayiyê çarçeva rejîmekî demokratîk li tevayiyê Îraqê ye. Otonomî perçak e ji demokrasiyê. Beyî

daxwaz û pêkanîna demokrasi, otonomî dibe gawek valayî û xapînok. Ya din, di netîca danûstandina de, dibe ku li ser kaxez, Yekîtî û rejîm li ser otonomiyê li hev bikin. Lê ev nayê wê manê ku wê gelê Kurd bigihîje vî mafî. Di hoyên îroyîn ên Îraqê de, bi li hev hatina herdu hêzan, ne otonomî ne jî tu meseleyên din yên hundurîn hel nabin. Ew li hev bîn jî, piraniya mixalefeta demokrat û pêşverû ya Îraq û Kurdistanê li derve dimînin û dijî vî karî radiwestin.

Ger ev guftugo bi serkevin û peymanek di navbeyna herdu hêzan pêk bê, li gor baweriya me, qasî ku em rewşê digrin ber çav, li ser paşdexistin û pelçiqandina mixalefete, rejîm wê gelek fersenda têxe destê xwe û planên xwe yên dijminatî hê hêsatir bimeşîne. Bi li hey hatinê, wê Yekîtî, hem di siyaseta Îraqê ya herêmê û navnetewî hem jî siyaseta kevneperestî, zordestî û xwînmîjiya hundir de bibe şirikê karbidestên rejîm. Li ser navê hukûmetê, êrişê hêzên mixalefet bike, şerê wan bike. Mixalefeta mayî jî, bivê nevê wê rastê rast berê çekên xwe bide Yekîtîyê. Û ne dîr e ku, li ser vî esasî şerekî diwar li Kurdistana Îraqê dom bike. Mana vê yekê ew e ku, bi destê Yekîtîyê rejîm, wê berê temamên mixalefete jî ser xwe vegerîne û wan bera hev de. Mixalefet xwe bi xwe wê hevîdu qels bikin. Û rojekî, gava fersend ket dest, wê rejîm serê herdu aliyên jî xe, mixalefete biperçiqîne. Rejîmê xwînmij e kevneperest, e diktatorî, wê cîyê xwe tekûztir bike. Gava rejîmekî kevneperest li Îraqê cîyê xwe tekûz kir, di tevayiya herêmê de kevneperestî wê xurtir bibe. Planên dijminatî yê li dijî gelên herêmê wê hêsatir bimeşin. Bi kêmasî, netîca danûstandina Yekîtî bi rejîme re ev e.

PIRS: Sebê ku li Kurdistana Îraqê rewş hate vî merhalê çî ne? Ango, ger li gor we rewş baş e, çima, ger ku ne baş e çima?

BERSÎV: Li Kurdistana Îraqê, gelê Kurd ji bo mafên xwe yên millî û demokratî, bi salan e li dijî rejîmê kevneperest şer dike. Gel, ji tu zehmetî û fedekariyê nareve, bi hemû hebûna xwe - çî maddî çî manewî - xwe amade kiriye, ji bo destxistina mafên xwe. Lê her weha bi salan e hêzên siyasî yên welêt dijî û dijminatîyên xwe dajon. Problemên di nav xwe de, bi aqlê selim awakî demokratîk û aştî hel nakin. Siyaseta wan li hember hev, siyaseta îmhakirinê ye. Her yek dixwaze yê dinê îmha bike, ji holê rake û meydanê ji xwe tenê re bihêle. Vê yekê, di hundir de, dijminatî û perçebûnek dijwar xistiyê nav têkoşîna gel. Hêzek siyasî, ji bo derbe li ya din xe, çî ji desta bê dike. Heta diçe destê xwe dide dijminatî gelê Kurd. Bi vê yekê planên dijminatî bi hêsayî li ser qedera gelê Kurd dimeşin.

Ev rewş, ji qereqera siyaseta Kurdistana Îraqê tê. Ew, hêzên burjûvazî ne. Ji bîr û baweriyên menfeata piraniya gel bêpar in. Bîr û baweriyên menfeetên teng yên tebeqê burjûvazî, mafê eşaîrî û derebegî diparêzin. Loma jî ji bîr û baweriyên şoreşgerî bêpar in, siyasetek rojane û bê îstîqrar dajon. Loma jî menfeetên xwe yên tebeqî yên hûrik; heta yên şexsî datînin ser menfeetê piraniya millet.

Di vê siyaseta han de PDK-Îraq yekemîn sebeb e. PDK-Î, ev bi salan e, siyasetek êrişkar li hember hêzên welatparêzên welat dimeşîne. Tehamûla wê ji hebûna hêzên dîtir re nîne. Bi çî riyê dibe bila bive, dixwaze têkoşinê têxe bin destê xwe. Yekîtî jî, ji destpêka avabûna xwe û heta îro, her çiqas bi navê şoreşgerî derket jî, li dervayî PDK-Î alternatîfêkî şoreşgerî dernexist. Di dijatiya bi hêzên din û bi taybetî bi PDK-Î re wê jî xwe sipart çekên destê PDK-Î. Di şêla danûstandin û helkîrîna dijayetiya nav hêzan de dawîya dawî da ser şofa PDK-Î.

Bi baweriya me sebê bingeîn e- we ku li Kurdistana Îraqê rewş ket merhela îroyîn. Gava em vê yekê, wek sebeb nişan didin qesda me jê ne ew e ku em dixwazin, Yekîtîyê ji karê ne baş yê têda ye bîson. Na, eksê wî. Baweriya me ew e ku, xeta û şaşîtiyên hêzên din û yên PDK-Îraq çî dibin bira bivin, ev heq nade Yekîtîyê ku here destê xwe bide dijminatî. Di destdana dijminatî de, mesûlê esasî Yekîtî yê û divê

ev hesab ji wê bê pirsîn. Lê sebebê ku têkoşîna gelê Kurd û hêzên Iraqî ketiye warekî dijwar ne Yekîtî tenê ye, hêzên din in jî. Siyaseta wan î qels û bê prensîb e jî. Em dixwazin vê yekê ber bi çav bikin.

PIRS: Ji bona ku mirov bikaribe pêşîya van gelşan û nebaşîyan bigre û têkoşîne têxe xetek hîn baştirîn, mirov dikare çi bike ?

Rûniştina Yekîtî bi rejimê Iraqê re wê zirarek mezin bide hêzên welatparêzên welêt û wê dijmin xurtir bike.

Divê rojekê zûtir, hewl bê dayin ku Yekîtî ji vî karî vegere. A dinê divê hêzên welêt, li ser dijayetiya hundir, siyaseta xwe biguherînin. Erê, di nav civakê de, bivê nevwê dijayetiya di nav hêzan de hebe. Lê ne bi awakî ku hêzên Kurdistanê Iraqî dimeşînin. Ev dijayetiya ji hûmê wê ji esasî durr dixin, kurtir dikin û ji bo helkirine, çara riya aştî û demokrati nabin. Divê, rojekê zûtir ji vê siyaseta xwe ya ku ji zirare pêştir tu tişt nedaye gelê Kurd, vegerin. Û riya tifaqê di navbeyna xwe de bibînin.

Pistî ku Yekîtî dijmin re rûnişt, di-

vê ne ku tenê em li dijî wê tenê rawestin. Îro PDK- Iraq jî di rewşek wiha de ye. Divê em li hemberî wê jî bisekinin. Ango siyasetek weha bi kêre be em li dijî wan bisekinin.

Heta van gavên han neyên avêtin, bi tu awayî li Kurdistanê Iraqê, rê li ber kar û barên qirêt, planên dijmin nayê girtin.

Ji bo vê hevpeyvîmê em gelek sipas dikin.

Sipas.

HEVPEYVÎNA BI NÛNERÊ YEKÎTÎ YÊ SWÊD RE

Xwendevan jî pe dizanin ku di navbeyna Yekîtî Niştîmanî Kurdistan u Hukûmeta Iraqê de ji bona "otonomiyê" danûstandin ten domandin. Le bele Yekîtî Niştîman, hetanî îro tu beyanek fermî li ser ve buyere belav nekiriye.

Bi vê hevpeyvîmê keys kete destê me ku, em buyere raste rast ji deve berpirsyarekî Yekîtî Niştîman bibihîzin.

Li ser danûstandina Yekîtî Niştîman u Hukûmeta Saddam, em ê dîtina hêzên Kurdistanî yên ku em karibin tîkiliyê bi wan ve deynin ji bigrin u pêşkêşî xwendevanan bikin.

PIRS: Ev serê çend mehan e tê gotin ku Yekîtî Niştîmanî Kurdistan u Hukûmeta Saddam li ba hev rûniştine û li ser esasên otonomiyê li hev kirine. Dîtina we li ser vê yekê çiyê ?

BERSÎV: Eşkere ye ku, di hemû tevgerên rizgarîxwazên dinê, ku li riya geşbûn û pêşdeçûnê xebat û têkoşîna xwe de, gelek metodên cuda cuda û di cî de bi bar û zirûfên xwe ve tê proçekirin. Eger em di dîroka xbat û şoreşa gelan û hêzên şoreşgerên dinê binîherin, çend caran tê ber çavê me ku gelek caran bûye, ji aliyê şoreş û azadîxwaza ku bi opozîsyonên xwe re metodên guhartina bîr û bawerî bi cî kirine, ev ne tenê li netîca zêrbûna hêzên şoreşgeran e, belkî dibe ku li netîca geşbûn û pêşdeçûna tevgera şoreşgeran be.

Kurdistan jî weke perçekî li vê dinê dikeve ber van qanûnên giştî. Lê belê, di vê navçê de bi talaş û bergên xwe yê taybetî ve. Li vir em dixwazin bi ronî bêjin, di netîca derketina bar û zirûfêke taybetî di sinorê Iraqê de, bi tevayî û bi Kurdistanê ve jî, firsetek ji Yekîtî Niştîmanî re çêbûye, ku Hukûmeta Iraqê bi daxwaziya xwe soz daye ku, hazir e ji bo li hev hatin û bi cîanîna mafên gelê Kurdistan. Ji ber vê

yekê Yekîtî Niştîmanî Kurdistan, hazir bû ji vê firsetê, feyde bike. Ku zemina danûstandin û guhartina bîr û baweriyên xwe bi hukûmet re sana bike. Di qonaxa yekemîn ya civînan de her du alî jî li ser sekinandina şer li hev hatin, bi şertê ku zirûfeka aşiti û demokrati bi cî were. Di qonaxa duemîn de rûniştin û danûstandin ji bo guhartina bîr û dîtin yê xwe pêkanin ji bo ku, helekî (çareyek) ya rast û drustê probleman bi cî were. Ji bo vê yekê Yekîtî Niştîmanî Kurdistan, wekî watîniya ku li ser xebata xwe bû, projeya xwe xist ber tîrêjen lêkolîn, û vê yekê kir benama danûstandin. Heya nuha, nuwênerên her du aliyên hev dîtine û bi hev re danûstandin kirine. Lê bi rastî heya nuha ev bi hev re rûniştin û axaftin negihîştîye netîcekê. Her ji bo vê ye ku netîcek aşkere nebûye.

PIRS: Hetanî nuha çima Yekîtî Niştîmanî Kurdistan li ser vê bûyerê beyanekî resmî belav nekir ?

BERSÎV: A rastî, derneketina belavok (beyan), nayê wê manê ku van meselan hatine veşartin, aşkere ye ku belavok derxistin girêdayê netîce yê danûstandinan e. Aşkerekirina danû-

standina bi dewleta Iraqê ve, bi Ezge (radyo) ya Dengê Şoreşa Iraq bi çend gotar u agahdarname u teve belavokên Yekîtî Niştîmanî Kurdistan de hatiye ronî û aşkere kirin. Ji aliyê din jî, hev dîtina kadir û berpirsyarên Yekîtî Niştîmanî Kurdistan bi xelke Kurdistanê re, ku bi hezaran kes çune meqeran u ciyên pêşmerge, bi ronî u aşkere hatine agahdar kirin, niha bi şiyarî di teve rûniştinan u danûstandinan bi hukûmet re gihîştine. Û ji zedetirê çend caran piştgiyariya xwe li ser ve mesele pêşkêş kirine.

PIRS: Tu hêzên Kurd ku li Kurdistanê piştgiyariya tîkiliyên Yekîtî Niştîmanî Kurdistan u Saddam dike hene ? Ger hene vana kî ne ?

BERSÎV: Partiyên din yê Kurdistanê bi taybetî ji nav van hezên şoreşger u demokrat, çend rexistin u parti bi hevalbenden xwe ku li meydana xebat dikin tim u tim piştgiyariya xwe nîşan dane. Le aşkere kirina naven van rexistin u partiyên ne karê me ye. Dibe ku ew bi xwe dîtinên xwe eşkere bikin. Lê ji aliyê Kurdistanê Iraqê ve ku mirov bi rastî bêje, Yekîtî Niştîmanî namake resmî Partî Komunist a Iraq u aliyên din yê CUD agahdar kiriye, di riya çend kesên naskirî yê serbixwe û niştîmanperwer amadebûna xwe eşkere kirine, ji bo ji navrakirina probleman û pêşda anina komaxeke nu, peywendîya dostani û xurtbûna gel. Ne ji bo vê ku danûstandin bi Dewleta Iraqê ve pêk bê. Lê belkî ji bo bi hev re xebatkirin û bi destxistina mafên gel, û feyde kirin li bar û zirûfê ku danûstandin bi cî anîye, anegorî ji bo destxistina mafên xelkê Kurdistanê, bi ber-

dewambûna xebata çekdarî bi hev re pêkwere, gava ku ev danûstandin û peyvîn bi ser nekeve.

PIRS: Di nav Yekîtî de tu kesê li dij vê tekiliyê derdikevin hene, an tune ne ?

BERSÎV: Hebûna bîr û baweriyên ne wekhev li ser vê bûyeradîrokiya girîng, li meydana xebata nav rêxistina demokrat û şoreşger, wek Yekîtî Niştîmanî Kurdistanî Îraq, tiştêkî gelek normal e. Ji ber ku Yekîtî Niştîmanî, bi cih anîna prensîbên demokratiya bîkaramîna wan ji bo endaman pêşkêş kiriyê, ku wan baweriyên xwe bi serbestî bêjin û bi vî awayî bikaribin gelek kar bikin. Lê belê bi rastî hemû organên Yekîtî Niştîmanî bi giştî serok û endamên xwe qet li dij van danûstandin û axaftinên derneketine. Bi vê rewşa ku bikaribe dubendiyekî peyda bike û bibe pîrsek ji bo Yekîtî Niştîmanî.

PIRS: Tê gotin ku hemû serok û hêzên Yekîtiye ji çiyar daketine bajêr, ev yek rast e, an ne rast e ?

BERSÎV: Bi rastî ne wiha ye. Ji ber ku Yekîtî Niştîmanî hêzekî xwediyê dîrokekî pir bi xwîn û bi şeref û tije bi serketin e û xwedî dost û hevalbend e. Biryara xwe daye ku wekî hêzekî çekdar û şoreşger her dem wekî leşkerêkî gefî ji ser xebatê xwe berdewam be û Kurdistanê biparezê. Têgihiştina vê

rastiyê wiha kiriyê ku Yekîtî Niştîmanî biryarên xwe daye ku hêzên pêşmergeên xwe wekî leşkerên serbixwe ji xwe re bihêle, ne wekî gîredayî organekî nîrî wekî guhartine hêzên pêşmerge bi organeke(heres hidût) ku li 11 ê Adar 1970 biryarê li ser dabûn.

PIRS: Yekîtî ji bo kirdayetiya Saddam digot faşîst. Gelo ev rewş hatiye guherandin? Ger nehatibe guherandin hûn bawer dikin ku, hukûmetek faşîst mafê otonomiyê bide gelê Kurd ?

BERSÎV: Herwekî di bersîva pirsyare pêşî de, me eşkere kir ku vê danûstandin û axaftin li netîca bar û zirûfekî taybetî bi cî hatiye li netîca haziriya hukûmet ji bo bi cî anîne mafên rastî yên milletê me. Ji bo vê yekê ye ku Yekîtî Niştîmanî bi hukûmetê re danûstandinê qebûl kir. Tiştêkî xuya ye ku netîca vê danûstandinê xwe bi xwe dibe mehak.

PIRS: Pîrsek din jî, Yekîtî digot ku, ji bo Îraq demokrasî û ji bo Kurdistanê otonomî. Dema ku Yekîtî vê otonomiyê bigre, wê demokrasî bê Îraqê ?

BERSÎV: Yekîtî Niştîmanî bê westan xebat dîke ji bo pêkanîna demokrasî li Îraq.

PIRS: Ger Yekîtî otonomiyê bigre, ew ê karibe li seranserê Kurdistanê Îraqê pêk bîne ? Di rewşekî wisa de wê

hêzên Kurd bi hev nekevin ?

BERSÎV: Yekîtî Niştîmanî ji bo berjewendiyê(menfeetê) xelkê Kurdistanê, di danûstandinê de bi hukûmet re beşdar dibe. Xelkê Kurdistanê bê kêmasî û bi azadî nûnerên xwe hildibijêre û bi rê dîke bo organên otonomî. Li aliyê din têkoşîn dide ji bo vekûjandina şerê nav xwe. Her wiha zêdetir û bê westan xebat dîke ji bo dîtina sedemên şer û rawestandina wê û alternatîfêkê bibîne ku xizmeta hemû Kurdistanê bike û bibe sedema yekîtiya hemû rêxistinên gel.

PIRS: Di nabêna otonomiyê ku berê Yekîtî diparast û ya ku niha bi Saddam re li ser dixafe tu ferqiyet heye, an tune ye ? Ger heye vana çi ne ?

BERSÎV: Ev proja ku Yekîtî Niştîmanî ji bo otonomî ku niha danûstandin li ser çêdibe gîredayî prensîbên Yekîtî bi derbarê otonomî ye.

Ji bo vê heupeyvînê em li ser navê Kovara ARMANÇ gelek sipas dikin.

Em jî ji aliyê xwe ve spasî Kovara ARMANÇ dikin ku firset da me ku dîtînin xwe ji bo xwendevanên Armanç bêjin.

DÜNYA DÜŞÜK ÜCRET ŞAMPİYONLUĞU VE ZAMLAR

□ Faşist diktatörlük, halklarımız açısından zam, baskı ve aşırı sömürü demek olan "Türk Modeli" 24 Ocak Kararlarını uygulamayı en bağınaz bir biçimde sürdürüyor. "Kaynak artırımı" nı sağlamak adına, kamu kurum ve kuruluşları, altyapı tesisleri emperyalist ve yerli tekelere satılıyor. Sı-

kı para politikası, daha sistemli olarak uygulanıyor. Uluslararası emperyalist tekelere ve mali kuruluşlara, bir avuç yerli holdinge yeni yeni güvenceler veriliyor.

Buna karşın işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin satınalma gücü gün be gün düşürülüyor. Açlık, işsizlik sürekli olarak artıyor. Bir a-

vuç holding altın yılını yaşarken, küçük ve orta, hatta bazı büyük şirket iflasları, el değiştirmeler günlük yaşamın bir parçası haline geldi.

İşte dört yılı aşan bir süredir uygulanan bu politikanın bir parçası olarak yapılan son zamlar ve bu arada tespit edilen asgari ücret; sözünü ettiğimiz Friedmancı politikanın işçi ve emekçi kitlelere ne denli bir yaşamı reva gördüğünü göstermesi açısından üzerinde önemle durulması gereken gelişmelerdir.

Bilindiği gibi, yerel seçimler öncesi tüm zam söylentilerini yalanlayan faşist Hükümet, seçimler sona erer ermez yeni zam paketini yürürlüğe koymaya başladı. "İşçiler et yerine fasulye yesin" tartışmaları sürerken, et ve fasulye fiyatlarına da yansıyan zam furyası aldı yürüdü. Petrole yüzde 15; Toprak Mahsulleri Ofisi'nin sattığı ekmeçlik ve makarnalık buğdaya yüzde 39.3 ile 48.6 ; ilaca yüzde 10 ile 39; noter ücretlerine yüzde 70 ile

100; Şekere yüzde 30; Çaya yüzde 34 ile 54; genel ulaşım yüzde 40; PTT ücretlerine yüzde 29 ile 100; Boğaziçi Köprüsü geçiş ücretlerine yüzde 100 ile 300 oranında zam yapıldı.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; zamlar yaşamın her alanına yansdı. İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin satınalma gücü yeniden düştü.

T.Özal Hükümeti, zamların zorunlu olduğunu ve önüne konulan hedefin gerçekleşmesi için seri ve "esnek" önlemleri almaya devam edeceklerini açık söylüyor. Gerçekten de 24 Ocak kararları, bir taraftan zam yapılırken diğer taraftan da ücretleri gerçek olarak düşürmeyi öngörüyor. Çünkü zam, devalüasyon ve gerçek ücretlerin geriletilmesi olmadan 24 Ocak Kararları'nın yaşama geçirilmesi mümkün değildir.

ZAMLARLA; BUNALIMIN FATURASI HALKLARIMIZA ÖDETİLİYOR

Sömürgeci-tekelci burjuvazi ve emperyalist mali kuruluşlarının işbirliği ve çeşitli anlaşmalarıyla uygulaması sürdürülen mevcut politika, yaşanmış ve yaşanılan bunalımların yükünü Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı ve emekçi kitlelerine yüklemeyi amaçlıyor. Bu, çok yönlü ekonomik "operasyon"larla gerçekleştiriliyor.

Friedmancı ekonomik politikanın genel karakteri olan bu özellik, faşist rejimlerde daha da belirgindir. Bunun başlıca nedeni de, faşizmin, burjuva düzeninin sürekliliği amacıyla en son başvuru ve de en gerici, en saldırgan, en terörist bir iktidar biçimi olmasıdır.

Türkiye'de de aynı amaçlarla iş başına gelen faşizm, önceden uygulamaya konulan ekonomik politikaya dört elle sarıldı. Çünkü faşizmin işbaşına getirilmesinin önemli bir nedeni de 24 Ocak Kararları'nın elverişli uygulama olanaklarına kavuşturulmasıydı. Faşist diktatörlüğün "çalışma yaşamı"nın düzene sokulması adına yaptıklarıyla; emperyalizm ve yerli holdingler, kar hırslarını çalışanların lokmasına el uzatarak

giderme olanağını daha fazla kavuştular. Devlet ve KİT'lerin tüm olanakları faşizmin arkasındaki tekellerin hizmetine sunulurken, Devlet kuruluşları ve KİT'lerin açıkları; fiyatların serbest bırakılması ve dönem dönem yapılan zamlarla kapatılmaya çalışıldı, çalışılıyor, Bu politika uygulandıkça zamlar da sürekli olacak ve bu yolla faşizmin arkasındaki yerli ve emperyalist tekeller, büyük çıkarlar sağlayacaktır. Diğer yandan halklarımızın yaşam düzeyinin düşürülmesi alabildiğine hızlandırılıyor. Örneğin 25 Mart yerel seçimlerden sonra yapılan zamlarla dört kişilik bir ailenin zorunlu mutfak gideri ayda 1615 lira arttı.

Esasen uygulanan politikanın mantığında zaten sürekli fiyat artışları vardır. Darbeden sonra, nasıl ki günlük kur ayarlamalarıyla devalüasyon süreklileştirildiyse, fiyat kontrollerinin kaldırılmasıyla da fiyat artışlarının süreklileşmesi sağlandı. Belli dönemlerde yapılan toplu zamlar; süreklileşen fiyat artışlarından hızını alamayan tekeli sermayenin başlıca uygulamalarındandır.

DIKTATÖRLÜĞÜN ÜCRET POLİTİKASI YÜKÜ AĞIRLAŞTIRIYOR

24 Ocakçuların marifeti olarak son tespit edilen asgari ücret, 1963 gerçek asgari ücretinden yüzde 28 geridedir. Yani Hükümet, işveren ve sendika temsilcilerinden oluşan "Asgari Ücret Tespit Komisyonu"nda oybirliğiyle tespit edilen 24 bin 525 lira lık brüt asgari ücret, gerçek olarak 1963'teki 360 liralık brüt asgari ücretten yüzde 28 geridedir. Veriler, 1963 seviyesini koruyacak asgari ücretin 35 bin 430 lira olmasını gerektiriyor.

T.Özal Hükümeti'nin bakanları, "sosyal adaletçi" anlayışlarını ve "ortak direk" in temsilciliğini tekrarladursunlar, sürekli fiyat artışları ve son zamlar, asgari ücretteki yeni artış miktarını çoktan silip süpürdü. İstanbul'da dört kişilik bir ailenin zorunlu mutfak gideri 31 Aralık 1983-10 Nisan 1984 arasında

tam 4 bin 615 lira artarak; asgari ücretteki net 4 bin 684 liralık artışı hemen hemen sıfırladı. Bu sadece zorunlu mutfak giderlerindeki artıştır. Peki; ya giyecek, yakacak, kira, ulaşım vb. alanlardaki fiyat artışları? tüm bunlar birlikte ele alındığında Hükümet'in "sosyal adaletçi"liğinin yalan ve demagojiden ibaret olduğu ve tamamen toplumsal sefaletle denk düştüğü hemen ortaya çıkıyor.

Bu söylediklerimiz ve veriler, fiyat ve ücret artışları arasındaki büyük adaletsizliği de ortaya koyuyor. Asgari ücretteki net artış ancak zorunlu mutfak giderlerindeki yaklaşık yüz günlük artışı karşılayabiliyor. Karşılaştırma bir yıllık mutfak giderlerindeki artış ile asgari ücretteki artış arasında yapıldığında, asgari ücret artışının devede kulak kaldığını görmemek elden değil.

Öte yandan, yeni asgari ücrete göre ve iki çocuklu işçinin eline net 16 bin 422 lira geçiyor. Türkiye'de 3 milyon kişi asgari ücretle çalışıyor ve işçi ailelerinin yüzde 90'ında tek kişi iş bulup çalışabiliyor. Bu durumda asgari ücretli işçi, gülcünç miktardaki geliriyle ailesini geçindirmek -ki buna geçindirmek denirse- zorunda kalıyor. Diyelim ki evli ve iki çocuklu bir işçi ailesinin geliri sadece asgari ücret düzeyinde olsun. Evli ve iki çocuklu bu ailenin zorunlu mutfak gideri 10 Nisan 1984 verilerine göre 42 bin 215 lira; iki oda ve bir salonlu evin kirası Şubat 1984 verilerine göre 10 bin 500 lira olacaktır. Bu demektir ki giyecek, ulaşım, yakacak ve eğlence hariç, bu ailenin zorunlu mutfak giderleri ve ev kirası için 52 bin 715 liraya ihtiyacı vardır. Asgari ücrete ikramiye vb. ek gelirler eklense bile, kendi başına kira ve mutfak gideri, gelirin yaklaşık üç katını buluyor.

BU VERİLER NEYİ GÖSTERİYOR?

Türkiye'de ücret politikası öyle bir nitelik kazanmıştır ki; verilen ücret, işçi ve diğer çalışanların çalışma süresinde harcadık-

ları enerjiyi karşılamaktan uzaktır. Yani tekeli burjuvazi artı-değere dahi razı olmuyor, çalışanların harcadıkları enerjilerini geri alabilmek için gerekli ücreti vermeye yanaşmıyor ve hergün bu noktadan daha da uzaklaşıyor. Bu, Türkiye'de gerçek anlamda bir işgücü satılmasının emperyalizm ve tekeli sermaye lehine kesintiye uğratıldığını, sömürücü güçlerin karın artı-değerle sınırlı kalmadığını ve işgücü karşılığı ödenmesi gereken miktardan da kesintinin yapıldığını gösteriyor.

Faşist diktatörlüğün ücret politikası sonucu Türkiye, en nihayetinde dünya "düşük ücret şampiyonu" ünvanını kazanmayı başardı. Yıllardır düşük ücret cenetleri olan ve emperyalist sermayeye her alanda ev sahipliği yapan bazı Uzak-Doğu Asya ülkelerini geride bırakan Türkiye, ilk sırayı aldı. 1981'de ortalama günlük ücretin 8 dolar olduğu Türkiye'de şimdi 3 doların altına düşmüştür. Sözü ettiğimiz Uzak-Doğu Asya ülkelerinde dahi 70'li yıllara göre ücretin dolar olarak giderek arttığı ve 1982'de günlük ortalama ücret, Güney Kore'de 11.36; Taiwan'da 11.68; Hong Kong'da 9.76; Singapur'da 17.52 ABD Doları olmasına rağmen, Türkiye'de ücretler gittikçe geriliyor. Bu da emperyalist sermaye yatırımlarını artırmak açısından önemli teş-

vik edici olanakları içeriyor.

Gerçek veriler, 24 Ocak Kararları'nın işçi ve emekçileri yoksullaştırdığını, satınalma gücünü düşürdüğünü, çeşitli toplumsal hastalıkları artırdığını, işsizlik ve adaletsizliğin uç noktalara vardırıldığını en açık bir biçimde gözler önüne seriyor. Ayrıca emperyalizmin ekonomik gücünün, yerli holdinglerin egemenliğinin pekiştirildiği de gerçek verilerin artık kanıtlandığı gelişmelerdir. T.Özal Hükümetinin, uygulanan politikaları daha cüretkar olarak yaşama geçirme anlayışı ve bu doğrultuda atılan adımlar, işçi sınıfı ve emekçilerin yükünün daha da ağırlaşacağını gösteriyor.

TÜM BUNLARIN NEDENİ FAŞİST DİKTATÖRLÜKTÜR

Hatırlanacağı gibi, 24 Ocak 1980'de IMF, Dünya Bankası ve OECD reçeteleri sonucu, uygulanmasına başlanan ve bir dizi siyasal ve toplumsal önlemi de içeren ekonomik "istikrar" kararları, gerçek uygulama olanaklarına faşist dikta koşullarında kavuştu. İç pazarın daraltılması ve ihracat "patlaması"nın gerçekleşmesi hedefi, 24 Ocak Kararları'nın özünü oluşturan etkenlerden en önemlisidir. Bunun da yolu satınalma gücünün düşürülmesinden geçer. Satınalma gücünün

düşürülmesi için de bir taraftan fiyatlar serbest bırakılıp, zamlar yapılırken, diğer taraftan da ücretlerin gerçek olarak geriletilmesi gerekiyor.

Bu nedenle, zamların, süreklileşen fiyat artışlarının ve ücret düşüklüğünün korkunç boyutlara varmasının nedeni uygulanan politikadır, sorumluluğu da faşist diktatörlük ve onun arkasındaki tekellere aittir. Bu alandaki uygulamalar darbe öncesinde de vardı, ama uygulanabilirlik açısından faşist dikta koşulları, çok büyük olanaklar sağladı. Evren diktatörlüğünün ücret ve fiyat politikası, Uzak-Doğu Asya'daki gerici, faşist rejimlere taş çıkartacak boyutlara vardı. Zaten bunun için değildir ki emperyalist mali kuruluşları, T.Özal Hükümetine övgüler diziyor, destek veriyor. Son dönemlerde yatırım ve çok yönlü işbirlikleri için, heyet trafiğinin bir hayli yoğunlaşması bunun göstergesidir.

Görüldüğü gibi, 24 Ocak Kararları'ndan ve olacağı değişik biçimlerden kurtulmak, ücret ve fiyat politikalarını günün koşullarına göre tespit etmek, her şeyden önce faşist diktatörlükten kurtulmaya bağlıdır. Öyleyse Evren diktatörlüğünü alaşağı edip, Türkiye ve Kürdistan halklarının yaşamını çekilmez hale getiren politikalara son vermek için görev başına! □

Karkerên hemu welatan yekbîn !

JİNA NÛ

PPKK MK TEORİK YAYIN ORGANI

6. SAYI ÇIKTI !

OKU, OKUT !

GECEKONDUCULAR NE BEKLEDİLER ? NE İLE KARŞILAŞTILAR ?

□ Özal hükümet olmanın tüm avantajlarını kullanarak-TRT, teknelci basın sınırsız yalana dayalı yaygın propogandayla seçim dönemini döndükten hemen sonra, verdiği vaatlerin tam tersine, emekçi halkı kendi deyimiyle "orta direği" topa tuttu

İşçilere seçim yatırımı olarak, önümüzdeki dönem için verdiği % 25 artı 2000 lira zammı, memurlara geri ödenen bir kısım MEYAK kesintilerini seçim sonuçlarının tartışmaları daha bitmeden, tüm ihtiyaç maddeleri başta olmak üzere bir çok eşyaya yaptığı zamlarla verdiği iki katını geri aldı.

Özal'ın "İş bitirici"liği bununla da kalmadı. Seçimlerden hemen önce büyük kentlerde geniş ov potansiveline sahip gecekondu sakinlerinin en tatlı ruyası olan tapu sahibi olma özlemini sömürerek, "tapu yerine geçecek"ve sonradan tapuyla "değiştirilecek" birer "belge" vereceğini vaat etti. Bunun yaygın propogandasıyla gece kondu semtlerinden büyük oranda ov aldı.

Gecekondu sakinlerinin Özal'ın "iyiliği" nin altında kalmamışlardı, hakkıyla karşılığını vermişlerdi. Artık Özal Hükümetinin onlara tapu vermesi için hiç bir neden yoktu. Seçimler den hemen sonra gelen zamlar, çok ağır gelmesine rağmen "Tapu sahibi oluyoruz" umuduyla herşeyi sineye çökmüşlerdi. "Özal gece kondu semtlerini ziyaret edecek" haberi alınır alınmaz, Özal'ın takip edeceği güzergahı pırıl pırıl edip, çiçeklerle donatılar. "Özal küsmesin, tapular üzerinde oturması" diye daha yeni yürümeye başlayan çocuklarına dek en kalabalık biçimde görünmeye büyük özen gösterdiler. Ayda bir kez et alamavacak kadar yoksul olan emekçiler, bütçelerinden fedakarlık yaparak, Özal'ın boy boy portrelerini satın alıp en belirgin görünecek şekilde taşıdılar. Özal görüldüğünde avazları el verdiği kadar tezahüratta bulundular. Yavaş ilerleyen otobüsün arkasında muazzam bir kalabalık oluşturdular.

Bu görevlerini de yerine getirdikten sonra tapu beklemenin dışında yapabilecekleri hiç bir şey kalmamıştı. Bir

kaç gün sonra belediye görevlileri görüldüğünde tapu dağıtacaklar zanyıl etraflarında halkalar oluşturdular. Fakat belediye görevlilerinin hiç de müjde verecek halleri yoktu. Aksine, somurtkan bir görünüşleri vardı. Belediye burayı boşaltmanızı istiyor. Üç gün içinde boşaltılmasa dozerler gelecek" sözlerini işittiklerinde buz kesildiler, ağızlarını bıçak açmıyordu. Belediye görevlilerinin arkasında ancak kısık kısık "Nasıl olur?" diyebildiler.

Üç gün boyunca ha belediye koridoru, ha ANAP birim teşkilat binasına koşturdular. Sonuç nafile. Seçim öncesi onlarla şakalaşıp, gülen, sabırlı sabırlı dinleyen kişiler, bir ay sonra, bırak onların sorunlarını dinlemeyi, üstelik onları tersliyorlardı.

Üç gün sonra 26 Nisan günü buldozerlerin görüntüleri, çoğu işsiz Macumköy- 2 sakinlerini uyandırıyor. İki-üç saat içinde 200'ü aşkın gecekondu yıkılıyor, böylece binlerce kişi evsiz barksız kalıyordu. Dozerlerin görüntüsü kesilmesine rağmen, kadınların, çocukların hıçkırıkları, feryatları dinmek nedir bilmiyordu. Çiçeği burnunda Yenimahale Belediye Başkanı M. Vural ne desin iyidir. "Açık gözleri himave etmeviniz". "Bunlar acındırmayı marifet sayıyorlar. Hepsinin evi vardır. kandırmaca yapıyorlar akıllarınca". 1500 gecekondu sakinin gece dışarda geçirmeleri, "hiç olmazsa çadır verin, soğuktan gebereceğiz" sesleri, hem Ural'ı yalanlıyordu, hem de o günlerde cuntanın boruzanlarından Milliyet'e bilinçli olarak manşet konusu olan "Sudi'nin 100 milyarlık kredisi gecekonduların alt yapı tesislerine harcanacak" haberini komikleştiriyordu.

Şimdi ne olacak? Bu 1500 evsiz barksızın hali ne olacak?" "Yaktın bizi Özal!" feryatları hep devam mı edecek? Elbette ki etmeyecek, bu gün "Yaktın bizi Özal!" feryatları, "yaktık seni Özal!" naralarına yer bırakacak. İşte o zaman, diğer sorunlar gibi, gecekondu sorununa da temel çözüm bulunacak. Bize düşen görev bu anı yakınlaştırmaktır. □

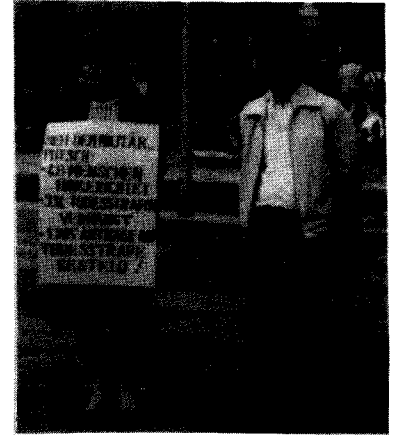
YABANCI DÜŞMANLIĞINA KARŞI EYLEM BİRLİĞİ

★KKDK,FİDEF,B.YOLU, GERÇEK AV.DAYANIŞMA KOMİTESİ,KOMKAR ve DİB-FAK'ın ortaklaşa başlatmış oldukları Türkiye ve Kürdistan'daki siyasi tutuklulara özgürlük kampanyası başarı ile sürdürülüyor.

Federal Almanya'da 50 binden fazla imza toplandı.

Kampanya Hannover'de de gerçekleştirildi. Hannover'de yürütülen imza kampanyası ve Türk Konsololuğu önünde yapılan "uyarı nöbeti" başarılı bir şekilde sonuçlandırıldı.

Türk Konsololuğu önünde gerçekleştirilen "uyarı nöbeti" katılanların gözlerinin siyah bezlerle bağlı olması ve zincire vurulmuş olmaları Almanlar'ın dikkatlerini oldukça çekti.

Bu eylem sırasında Hannover'de bulunan SDP Genel Başkanı W.Brand da "imza kampanyası" nı desteklediğini belirterek "Türkiye ve Kürdistan'daki Cezaevlerinde bulunan siyasi tutuklulara af" belgisini imzaladı.

DFU(Alman Barış Derneği), ASTA(Üniversite Öğrenciler Birliği), VVN(Anti Faşist Birliği), MSB(Marksist Öğrenciler Birliği), DZD(Alman Genç Demokratlar), DFG-VK(Alman Barış Topuluğu) ve ZUSO (SPD Gençliği) de gönderdikleri mesajlarla bu kampanyayı desteklediklerini bildirdiler.

Ayrıca Devrimci İşçi ve Kurtuluş sempatanları da eylemi desteklediler.

Hannover Armanc Muhabiri

ABD

KİMYASAL SİLAHLANMAYI HIZLANDIRIYOR

□ Kimyasal savaşın korkunçluğu yeni değil. Hardal gazı Birinci Dünya Savaşında en büyük kitle kıyım aracı idi. Bu silah ile en az 100.000 asker kurban edildi ve 13.000 kişi on yıllarca uzunerimli öksürme ve akciğer hastalığına tutuldu. Son günlerde, bu gazın etkilerini Baltık Denizi'nde balıkçılık yapan Danimarkalı balıkçılarda görmekteyiz.

İlk savaş gazı, Alman firması Bayern Leverkusen tarafından 1915 yılında üretildi.

DAHA 1925 YILINDA YASAKLANMIŞTI

1925 yılında Cenevre'de imzalanan bir anlaşma ile bakteriyolojik ve kimyasal silahlar yasaklanmıştı. Böyle bir kararın nedeni de Birinci Dünya Savaşında gazların korkunç etkisinin görülmesiydi.

Sovyetler Birliği, kararı 1927 yılından itibaren uygulamaya başladı. ABD, 50 yıl sonra anlaşmayı yeterli buldu ve yasağa en son uyan süper güç oldu. ABD, yıllarca Vietnam ve Küba da dahil olmak üzere birçok ülkede kimyasal silahları denedikten sonra 1975 yılında Cenevre Anlaşmasına imza atan 95 devlet oldu. ABD, anlaşmaya polis gazı kullanma "hakkı" gibi sıklıkları da dikte ettirdi.

MUSSOLİNİ İLE HİTLER

Anlaşmayı ilk bozan Mussolini İtalya'sı oldu. İtalyanlar Hardal gazını Etiyopya'da savunmasız insanların kullandıklarına yağdırdılar. Japonlar, Çin'de gaz bombası kullandılar.

Başka bir Alman firması IG Farben, 1936 yılında ilk ve gerçek sinir gazını cephede kullanmak üzere üretti. Bu silah sadece düşmanı değil, kullanıma da etkiliyordu. Bu nedenle faşistler, bu gazı toplama kamplarında milyonlarca suçsuz kadın ve çocukları imha etmek için kullandılar.

Ancak Nazi Almanyası savaştan sonra tonlarca kimyasal silahı Baltık Denizi'ne ve Manş Denizi'ne depolamıştı. Yaklaşık 70.000 ton kimyasal silah, denizin dibinde zamanlanmış bombalar gibidir. Gaz dolu bu bidonların her zaman paslanabileceği uyarıları tekrarlanmaktadır.

VIETNAM'DA

ABD, İkinci Dünya Savaşından sonra başta Vietnam'da olmak üzere büyük bir kapasitede kimyasal silahların denemesini yaptı. Sadece Vietnam topraklarına 100.000 tondan fazla püskürtüldü.

Her yeni kimyasal silah çok daha fazla öldürücü ve etkisi daha uzun erimlidir. ABD'nin Vietnam'da uyguladığı kimyasal savaş, ardından irsi sakatlıklar, kanser ve diğer bulaşıcı hastalıkları taşıyan bir nesil bıraktı. ABD'nin kimyasal silahları, tedavisi on yıllar sürecek ekolojik bir yara bıraktı ardından.

Daha 1961 yılında ABD, Vietnam'da Agent Orange zehirini kullanma kararını aldı. Amaç Kamboçya ve Laos sınırında 17. paralelde boş bir saha yaratmak idi. 1962-1971 yılları arasında Uzak Asya'ya 72.000 litre Agent Orange zehiri püskürtüldü. 1965 yılında yine General Westmoreland, Laos ormanlarına Agent Orange zehirinin püskürtülmesi emrini verdi.

Vietnam savaşında kullanılan kimyasal silahlar, Amerikalı askerler de dahil olmak üzere iki milyondan fazla insanın ölümüne neden oldu. ABD'den yana savaşan Avustralyalı askerlerin %25'nin çocuğu sakat doğdu. İşin en kötü yanı Vietnam'daki etkileri idi. Seveso olayından sonra İtalya Hükümeti Vietnam'dan doktor talebinde bulundu. Çünkü Vietnamlı doktorlar zehirli gazların sivil halktaki etkilerini en iyi bilenlerdi.

SOVYETLER BİRLİĞİ YASAKLAMAK İSTİYOR

ABD, İkinci Dünya Savaşından sonra kimyasal silahların üretimine ve depolanmasına hız verdi.

1970 yılına kadar üretilen kimyasal silahlar dünyadaki tüm canlıları yok edecek kadardı. Ancak Vietnam savaşı, tüm dünyanın dikkatlerini ABD'ye çevrilmesine neden oldu.

1969 yılında, Sovyetler Birliği, tüm dünya devletlerinin kimyasal ve bakteriyolojik silahların yasaklanması ve var olanların da imha edilmesi için yeni bir anlaşma imzalanması önerisini Birleşmiş Milletler'e sundu. Sovyetler, anlaş-

maya 1972 yılında imza attı. Aynı yılda kimyasal-bakteriyolojik silahların üretimi, depolanması ve kullanılması yasaklandı.

ABD, 1970 yılında kimyasal silahların üretimini durdurma zorunluluğunu hissetti. Zaten yeteri kadar depolamıştı. 1970'lerin sonlarına doğru ABD, Sovyetler ile kimyasal silahların yasaklanması görüşmelerine başlamayı kabul etti. Ancak, ABD 1980 yılında bu görüşmeleri tek yanlı terketti.

Birleşmiş Milletler'in 36. oturumunda yeni kimyasal silahların üretilmemesi ve depolanmaması önergesine karşı oy veren tek ülke ABD idi. Önerge kimyasal silahların, bu silaha sahip olmayan ülkelere yerleştirilmemesini de içeriyordu.

ABD'nin KAMPANYASI

Reagan'ın devlet başkanlığına seçilmesi, silah tekellerinin iktidara gelmesi idi. Silah tekelleri bu yasaklamadan hoşlanmıyorlardı. Kimyasal silahlar askeri endüstrinin karlarına katıyordu. Öte yandan gaz bombaları, ABD'nin yeni stratejisi için çok etkili bir araç olarak kabul ediliyordu.

ABD Dışişleri Bakanlığı, Sovyetler Birliği'nin Afganistan, Vietnam ve Kamboçya'da "sarı yağmur" yağdırdığını bir diğer deyişle kimyasal silah kullandığı propagandasına dünya çapında başladı.

Amerikalılar, kimyasal silahların tekrar üretimine başlamak istiyorlardı. Bunun hazırlığı CIA tarafından yapıldı. Ve Sovyetlerin gaz kullandığı propagandası dünyanın çeşitli yerlerinde yayıldı.

ABD'nin iddiası ispatlanamadı. Uluslararası BM Araştırma Komisyonu, ne Afganistan'da ne de Kamboçya'da herhangi bir delil bulamadı.

CIA KÜBA'YA KARŞI

CIA'ye, Küba'ya karşı uygulanmak üzere hazırlanan bir program (Anticrop-Warfare) için yeşil ışık yakılmıştı. Küba'da ani bir hastalık (african svingest) görüldü. Küba, 1,5 milyon domuzu kesmek zorunda kaldı. İkinci aşamada ateşli kanama hastalığı vardı ki, Küba tarihinde böyle birşeye hiç rastlanmamıştı. Ve daha sonra insanlarda körba-

ğırsak kanaması, şeker kamışlarında mantar ve tütün tarlalarında tütün muzuru hastalıkları görüldü. CIA'nın kimyasal savaş ürünleriydi bu hastalıklar.

Bir senato soruşturmasında, Senatör Gary Hart;"Yoğun bir kimyasal silahlanma ile ilgili bir dizi açıklama duyduk; ancak bunu kanıtlayan somut bir kanıt yok" demişti.

1500 gecekondulunun geceyi dışar-malzemesini depoladığı iyi bilinen bir gerçekliktir. Bidonlar transport esnasında veya paslanarak çürüyebilir. Bu nedenle Amerikalılar büyük bir risk ile karşı karşıyadırlar.

İşti bu dönemde Reagan, kimyasal silahlar ile ilgili yasaklamayı kaldırdı ve Pentagon'a yeni üretim için 6 milyar dolar verdi. Hardal gazı ve sinir gazları üretimine tekrar başlandı. Yeni ikili sistem ile gaz bombalarının etkisi daha da güçlendirildi. Gazlar bombanın iki ayrı bölümündedir ve bomba fırlatıldığında ikisinin karışımı sinir gazlarını oluşturuyor. Bu bombadan en küçük bir damla insan kafasına değdiğinde ölüm kesindir.

FAKİRİN ATOM BOMBASI

Kimyasal silahlar bazen fakirin Atom bombası diye anılır. Onları üretmek oldukça ucuz, ancak kitle kıyımında en etkili silahlardır. Reagan'ın robotlarından da ucuzdurlar. Etkileri nötron bombasının aynıdır, yani insanlar öldürülürken geride sadece cansız varlıklar bırakmaktadırlar.

Sinir gazları, merkezi sinir sistemine sahip canlıların tümünü (insanlar, diğer omurgalı hayvanlar ve kuşlar) katledebiliyor. Irak'ın İran'a karşı kullandığı gibi, az miktarda kullanıldığı zaman bile nefes alma zorluğu, yanık yaraları, terleme sıtması, görmede zayıflık, kontrolü mümkün olmayan tuvalete çıkışlar, titreme ve boğulma gibi belirtilerden sonra acı bir ölüm ile yaşam son buluyor.

Bir litre VX gazı, teoride milyonları öldürebiliyor. ABD, bu gazdan 4 milyon litre depolamış bulunuyor.

Kimyasal savaş araçları oldukça kansız, kokusuz, tatsız ve renksizdirler. ABD, Irak'a karşı kullanılmaması için, bu tür maddelerin ihracatını yasaklaması, olaydan kimin sorumlu olduğunu ortaya çıkardı. ABD, tüm suç da böylece Irak'a yüklemek ve kendini temize çıkarmak istiyor.

Irak'ın kimyasal silah kullanması, ABD emperyalizminin silahlanmayı yeni bir alana çektiğini gözler önüne serdi. Kitle kıyımında en etkili olan kimyasal silahlar, ABD'nin silahlanma politikasının bir parçasıdır. Kimyasal silahlar, nötron bombası ve euroroketler.

Aslında Irak'ın kimyasal silah kullandığının ortaya çıkması, ABD'nin Batı Avrupa'ya kimyasal silahları depoladığı bir döneme rastladı.

NATO'ya göre kimyasal gazlar uzun menzilli roketlere de yerleştirile-

cek. Böylece kimyasal silahlanma yeni bir aşamaya geçecek.

Birinci Dünya Savaşında askerler kendilerini gazlara karşı koruyamıyorlardı. Ancak şimdi modern orduların bu alanda tüm teçhizatları var. Tehdit altında olan sivil halktır.

ABD ordusu, 1968 yılında Utah bölgesinde kimyasal silahların denemesini yaptı. Bir kaza oldu. Kimyasal gazlar uçaktan püskürtülmeye başlandı. Ancak gazlar rüzgar vasıtası ile başka alana çekildi. Zehirli gazlar 500 kilometrekarelik alana yayıldı ve 6 400 kişinin ölümüne neden oldu. İstatistiklere göre, Avrupa'da aynı büyüklükteki alanda 120.000 insan yaşamaktadır.

ABD'DE YENİ YASA

Geçen yılın Eylül ayında Reagan, kimyasal silahların yeniden üretimini için bir yasa önerisini Senato'ya sundu. Kasım ayında bunun oylaması yapıldı. Devlet Başkanı Yardımcısı George

Bush'un kendi oyu ile -46'ya karşı 47-yasa önerisi kabul edilebildi. Öneriye karşı oy verenler arasında Garry Hart da vardı.

Reagan, kimyasal silahların modernleştirilmesi iddiasını, "Sovyetleri korkutmak" a dayandırıyor. Şu anda Arkansas'da yeni bir fabrika inşa edilmektedir.

SOVYETLERİN ÖNERİSİ

Varşova Paketi'ne bağlı ülkeler, Ocak ayı başlarında NATO'ya, Avrupa'da kimyasal silahların yasaklanması önerisini yaptılar. Böylece kimyasal savaş tehlikesi bertaraf edilecek ve Avrupa'da güvenlik ve karşılıklı güven artacak ve tüm dünyada kimyasal silahların yasaklanması için bir adım olacaktır.

Sovyetler Birliği, aynı öneriyi Mart ayının başlarında Stockholm Konferansı'na da sundu. □

Yukarıda sunduğumuz yazı, İsveç Komünist İşçi Partisi (APK) Merkez Organı Norrskensflamman'ın 6 Nisan 1984 tarihli sayısından çevrilmiştir.

ARMANÇ

ÇATISI AKAN EV: TÜRKİYE'YE YENİ FÜZELER Mİ ?

□ NATO Savunma Bakanları'nın ittifakın nükleer alandaki stratejisini gözden geçirdikleri NATO nükleer toplantısı 3 Nisan günü Çeşme'de başladı.

NATO çevreleri, "Çeşme toplantısının önemini daha çok 1979 yılında alınan beş Avrupa ülkesine, Almanya, Hollanda, İtalya, Belçika ve İngiltere'ye Cruise ve Pershing-2 füzelerinin yerleştirilmesi kararının Avrupa kamuoyunda çeşitli tartışmalara yol açmasından sonra uygulamaya konması erdesindeki ilk üst düzey NATO toplantısı olması noktasında gösteriyorlar" Bilindiği gibi sözü geçen bu beş Avrupa ülkesinden, Almanya ve İngiltereye Cruise ve Pershing 2 füzelerinin yerleştirilmesine başlanmıştır. Ancak Hollanda ve Belçika'ya henüz yeni füzeler yerleştirilmemiştir. Avrupa basınına sızan haberlere göre bu her iki ülkede de, iktidarla muhalefetin yeni füzelerin yerleştirilmesi konusunda görüş birliğinde olmadıkları söylenmektedir. Bunu doğrulayan gelişmeler Çeşme toplantısında da gözlenmiştir. Çeşme toplantısında Weinberger, ABD'nin Hollanda'ya yeni füzelerin yerleştirilmesi konusunda telkinlerde (baskıda) bulunacağını söylemiştir.

NATO'nun Savunma Bakanları düzeyinde yapılan çeşme toplantısında iki önemli konu görüşülmüştü :

— Avrupa'da Nükleer Başlıkların Durumu

— Uzayın Askeri Amaçlarla Kullanılması ve Uzayda Savaş.

Özal Hükümeti'nin Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk'le görüşen Weinberger, yaptığı konuşmasında, NATO Nükleer Planlama Grubu'nun Türkiye'de toplanmasını memnuniyetle karşıladıklarını vurgulayarak, bunun, NATO ittifakı açısından da büyük önem taşıdığını, ayrıca Türkiye'nin NATO'ya verdiği önemi gösterdiğini belirtti.

Gazetelerin yazdıklarına göre, Özal Hükümetinin Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk'ü ABD Savunma Bakanı Weinberger veya NATO Avrupa müttefikleri Başkomutanı Roger çağırınca Yavuztürk bir ülkenin bir Bakanı gibi değil de bir emir kulu imiş gibi önünü ilikleyerek gidiyormuş. Her ne kadar bunu "nezaket" gereği yapıyor gibi görülsede, hiçte öyle değildir. Bu tu-

tum bile, Türkiye-ABD ilişkilerinde başlı başına bir kıstastır. Bu, bir efendi-köle ilişkisidir.

Çeşme de yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında, Avrupa'da Nükleer Başlıkların durumu yeniden gözden geçirildi. NATO yetkilileri daha önce alınan bir kararla, Avrupa'da, 7 bin nükleer başlık envanterini 6 bine indirmiştir. Kanadanın Montebelle Kentinde yapılan NATO bakanları toplantısı, 1400 nükleer başlığın daha geri çekilmesini karara bağlarken, kalan 4600'ünde modernize edilmesi kararı alınmıştır. NATO askeri makamları Montebelle kararının uygulamasına ilişkin teknik düzeydeki çalışmalara başlamış bulunuyorlar. Bu çalışmalarda hangi ülkeye ne miktar nükleer füzenin çekileceği ve kalan başlıkların ne şekilde modernize edileceği konusu oluyor.

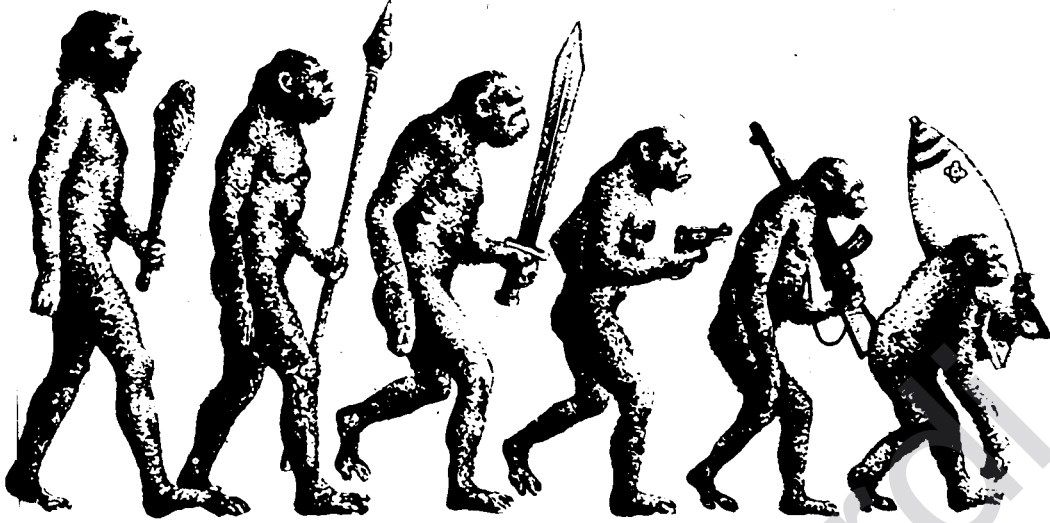
Türkiye'nin elinde nükleer alanda başlıca silah envanteri, "Honest John" (Dürüst John) başlıkları bulunuyor. Türk-Amerikan Savunma üslerinde çift anahtar sistemiyle kullanılabilen 90 dolayında "Honest John" başlığı bulunmaktadır. Bu başlıklar 40-50 kilometrelik bir menzili bulunan rampalardan atılıyor. Her rampa üç başlık atıyor. Bu rampaların sayısı 30 dolayındadır. 1960 yıllarında ABD tarafından Türkiye'ye verilen "Honest John"lar 7-8 yıl içinde yedek parçaları bulunamaz hale gelecektir. Montebelle kararının kapsamına Türkiye ve "Honest John"lar ister istemez girecektir.

ABD, "Honest John"ların yerine geçmek üzere menzili 100 kilometrenin üzerine çıkan Lance füzelerini yerleştirmiş bulunuyor. Sağlanan bilgilere göre ABD, Montebelle kararında öngörülen modernizasyon programında kullanılmak üzere yeni tip kısa taktik nükleer silahlar geliştirme hazırlığı içinde bulunuyor. NATO askeri makamlarının yapacakları çalışmalar sırasında, NATO ülkeleri, Montebelle kararının uygulanmasına ilişkin olarak belirli bir tavır takınmak durumundalar. Bu, Türkiye açısından da geçerli, bu bakımdan hangi doğrultuda bir karar alınrsa alınsın, Türkiye Nükleer Po-

litikasını gözden geçirmek durumundadır. Yapılan tüm yorumlar da Türkiye'ye de yeni füzelerin yerleştirileceği doğrultusunda, ancak henüz resmi bir açıklama yapılmış değil, tam aksine Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk her şeyi yalanlamaktadır. Böyle bir kanunun Nato Nükleer Planlama Grubunda tartışılmadığını belirtmektedir. Ancak, Nato Nükleer Planlama Grubunda "görüşülmemiş" bir kanunun ikili görüşmeler yoluyla karara bağlanmadığını kim garantileyebilir ?

Savunma Bakanı, basın toplantısında, "Spesifik konularda Sayın Olcay'ın anlatacağınızı dinleyebilirsiniz" dedi. Olay o kadar gizli tutuluyor ki, Bakanın bile haberi yok. Osman Olcay, Türkiye'nin Nato nezdindeki büyük elçisidir. Olcay, basının sorularını yanıtlarken, "konunun devam eden bir süreç olduğunu, Montebelle kararı uyarınca her ülkenin belli incelemeleri yapacağını, ayrıca ABD ile incelemelerde bulunacağını belirterek, bu çalışmaların çok uzun bir sürecin başlangıcı olduğunu kaydetti. Olcay, "Eğer bu çalışmalar başlamışsa, başlamış olduğunu ben dahi bilmiyorum. Başlamış olsa da bunu ben mutlaka bilmek durumunda değilim" dedi. Türk tarafı çıkan haber ve yorumları yalanlarken, Sovyetler Birliği'nin dış politika alanında önde gelen sözcülerinden Vadim Zogladın, İngiliz TV'sindeki açık oturumunda, "Türkiye ile ABD'nin Türk topraklarına Cruise füzelerinin yerleştirilmesi için gizlice anlaşmalarını" öne sürdü. Bu haberi Türk tarafı, Nato çevreleri ve Pentagon yalanladıysa da, ateş olmayan yerden duman tüter mi? derler.

Çeşme toplantısında ayrıca Natolu Bakanlar, Avrupa'ya Pershing-2 ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesi yolunda 1979 yılında alınan NATO kararının uygulanmasına devam edilmesi kararını aldılar. Toplantı sonucunda bildiride Bakanlar, Sovyetler Birliği orta menzilli füzeler konusunda herhangi bir koşul öne sürmeksizin yeniden Cenevre'deki görüşme masasına çağırıldılar. Bildiride dengeli bir çözüm bulunması halinde Avrupa'ya yerleştirilen füzelerin azaltılabileceği, geri çekilebileceği veya tümenden kaldırılabilceği belirtildi.

EVİRİM

Reagan iktidarında, Darwinin gelişme öğretisi

NATO Genel Sekreteri Luns yaptığı basın toplantısında, NATO'nun 1979 tarihli kararından geri gitmemesi gerektiğini vurguladı.

ABD Savunma Bakanı Weinberger ise, NATO'nun sözkonusu kararının uygulamasından geri gidilmesi halinde Sovyetler Birliği'nin hiçbir zaman görüşme masasına oturmayacaklarını bildirdi.

9.4. 1984 günü Pravda'nın sorularını yanıtlayan SBKP Genel Sekreteri K. Çernenko, ABD'nin görüşmelerin yeniden başlatılması önerisini şöyle yanıtlıyordu; "Washington, Cenevre görüşmelerinin başarısızlığa uğramasıyla sonuçlanan önceki eylem hattında ısrar ederken, bir de görüşmeleri yeniden başlatmaya hazırız deyip duruyor. Peki ne görüşmeleri acaba? ABD'nin Avrupa'ya Sovyetler Birliği ve Müttefiklerimizi hedef alacak, nasıl ve kaç füze yerleştireceği görüşmeleri mi? Sovyetler Birliği böyle görüşmelere gitmez. Bizi diyalogun yararına, görüşmelerin yararına inandırmaya gerek yok", dedi. K. Çernenko, ABD ve onunla bir olan başka Nato ülkeleri, Batı Avrupa'ya yeni Amerikan füzeleri yerleştirmenin başlatılmasından önceki duruma dönme yolunda önlemler almaz almaz Sovyetler Birliği de geri kalmaz. Gerçek görüşmeler yolu budur, diyordu.

Nato Nükleer Planlama toplantısında görüşülen konulardan biri de, uzayın askeri amaçlarla kullanılması soru-

nu idi. Weinberger ve ekibi, ABD'nin uzun dönemli stratejik savunma programı üzerine brifingler verdi. Stratejik silahlara ilişkin teknolojik denemeler konusunu işlerken, uzay savaşları (space wars) alanındaki gelişmelere değinen Weinberger, Avrupalı müttefiklere Sovyetler Birliği'nin uzaydaki uyduların askeri amaçla kullanılması yolunda önemli mesafe katettiğini bildirdi. Weinberger, ABD olarak bu gelişmelere karşılık vermek üzere geliştirdikleri "uydusavar sistemleri" üzerine bilgi verdi. ABD, yukarıdaki gerekçelerle uzayın askeri amaçlarla kullanma ve belki de gezegenimizi yok etme planları yapmaktadır.

Pravda'nın sorularını yanıtlayan K. Çernenko, uzayın ABD tarafından askeri amaçlarla kullanılması konusuna değinirken de Sovyetler Birliği'nin tutumunu şöyle izah ediyordu;

"Sovyetler Birliği Silahlanma yarışının uzaya yayılmasını önleyecek bir sözleşmeye varılması yolunda çok kez çaba gösterirken ABD Devlet Başkanı, hükümetinin uzayda geniş boyutlu bir silahlanma yarışı programı yürütmeye başladığını, uzayı silahlandırmanın önüne geçilmesi konusunda güya denetimin zor olması nedeniyle Sovyetler Birliği ile anlaşmak niyetinde olmadığını birkaç gün önce ABD kongresine resmen bilgi

verdi."

Uzayın silah(sız)landırılması konusunda ABD emperyalizmi ve onun kovboy Başkanı Ronel Reagan, Sovyetler Birliğine, Sosyalist ülkelere ve barışçı güçlere karşı uzaydan bir haçlı seferi başlatma hazırlıkları içersindedir. NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısına katılan NATO'lu savunma bakanları gazetelerin de yazdığına göre, hayatlarında son derece memnun ve bir tatil ortamı içinde içki kadehlerini tokuştura tokuştura çalışıyorlarmış. Bir Amerikalı diplomat, NATO'nun Cruise ve Persing 2 füzelerini Batı Avrupa'ya yerleştirilmesine karşı çıkan yüzbinlerin protesto gösterilerini Türkiyede arıyormuşçasına, "ne pankartlar, ne barikatlar ne polisle çatışma" bakıp aldanmasın, bu sessizlik NATO'lu generallere ve onların uşaklarına karşı derinden derine bilenen bir sessizliktir. Türkiye ve Kürdistan halkı öyle bir silkinecektir ki, NATO'lu generaller ve uşakları taşı tarağı toplayıp bir daha dönmek üzere gideceklerdir. O günler hiç de uzak değildir. □

Meşa 1. ê Gulanê li Danimarka (Kopenhag)

□ Karkerên Tirk û Kurd îsal jî wê 1 ê Gulanê di bin nîrê dîktatoriyeke faşîst û xwînrejê de pîroz bikin. Dîktatoriya faşîst wê îsal jî nehêle ku karkêr, pêşverû û şoreşgerên Kurd û Tirk 1 ê Gulanê bi girseyî û azad li kolanên Tirkiyê û Kurdistanê pîroz bikin. Wê îsal jî li hemû bajarên Tirkiyê û Kurdistanê tedbîrên gelek mezin bîne stendin. Ew karkêr, pêşverû û şoreşgerên ku 1 ê Gulanê di karxanan(fabrikan) de, di girtîgehên de, di kolanên bajarên û di dibistanan de pîroz dikin, wê cardin bîne girtin û di bin lîdanên gelek hov re bîne derbaskirin.

Ji roja çîna karkêr û çîna bûrjuvazî derketine holê û heyânî iro bûrjuvazî, tu mafê demokratîk û siyasî tu carî bi hêsayî û bê têkoşîn nedaye karkêran. 1 ê Gulanê jî piştî têkoşînekê dîr û dirêj bûrjuvazî mecbûr maye ku wê, wek rojêke cêjna karkêran qebûl bike. Ev roj, bûye rojêk navnetewî ya çîna karkêran. Lewra jî 1 ê Gulanê roja yekîtî, têkoşîn û hevkarîya înternasyonal ya proleterya li her welatî bi awayên gelek cuda cuda tê pîrozkirin. Ew welatên ku çîna karkêr piştî bûrjuvaziyê xwe aniye erdê, bi hevalbendên xwe re(gundî û bûrjuvaziyên biçûk) dîktatoriya xwe ava kiriyê, 1 ê Gulanê bi awakî girseyî û gelek aza tê pîrozkirin. Li van welatên sosyalîst, ne kedxwarî heye ne jî cêjna karkêran qedexeyê.

Lê belê, hin welat hene ku, hemû mafên demokratîk û mirovî jî navê hatine rakirin û pîrozkirina 1 ê Gulanê jî qedexeyê. Turkiyê jî ji van welatan yek e. Di 12 ê îlona sala 1980 an de, dema cûnta faşîst dest da ser karîne, li gel hemû mafên demokratîk û siyasî 1 ê Gulanê jî qedexeyê kir. Pîrozkirina 1 ê Gulanê, bû sûceki qanûnî. Berê, roja 1 ê Gulanê tafla fermî bû, cûntayê ev taflî jî ji navê rakir.

Bûrjuvaziyê Tirk, ev ne cara yekem e ku 1 ê Gulanê qedexeyê dike. Ji sala 1925 an û heyânî sala 1976 an 1 ê Gulanê li Tirkiyê qedexeyê bû. Navê 1 ê Gulanê "çej-

na buharê û gulan" hatibû danîn. Lê belê, di sala 1976 an de çîna karkêr di bin pêşengiya sendîka DISKê de ev perda qedexebûnê çirand û 1 ê Gulanê bi sed hezaran ve li Stenbolê pîroz kir. Lê belê wê pîrozkirina sed hezaran ve bûrjuvaziyê Tirk gelek aciz kir. Ji bona ku salek din 1 ê Gulanê neyê pîrozkirin, xwe tûj kir, xwe tal kir, tirs di karkêr û serokên wan firand, lê pere nekir. 1 ê Gulanê sala 1977 an de jî hate pîrozkirin. Lê bûrjuvazî îcar bê deng nema, bi destê CÎA, Kontir-gerilla û MÎTê êriş bir ser koma meşvanan û wan gulebaran kir. Di wê êrişê de 36 kesên pêşverû û şo-

Meşa 1. ê Gulanê li Danimarka (Kopenhag)

YEKÊ

BIJÎ GULANÊ

Mesa 1. ê Gulanê li Danimarka (Kopenhagen)

reşger şehîd ketin, bi sedan ve jî birîndar bûn. Lê belê cardin jî, çîna karkêr û hêzên pêşverû gav paş ve ne avêtin û 1 ê Gulanê her pîroz kirin.

1 ê Gulanê, cara yekemîn di pêşengiya hevalên me û piştgiriya hin hêzên din de di sala 1979'an de li Kurdistanê li bajarê Betlîsê bi girseyî hate pîrozkirin. Ev cara yekemîn bû ku 1 ê Gulanê li Kurdistanê dihate pîrozkirin. Ev yek jî bo çîna karkêr û hemû hêzên pêşverû qezencek mezin bû.

Lê îro li welatê me rewş gelekî hatiye guherandin, ev serê çar salan e ku cûntayek faşîst li ser hukme û zulmek bê sinor bi gelê

me dide kişandin. Buhayiyek nedîtî û xelayek bê deng dom dike. Bêkarî û feqîrî piştê gel xûz kiriyê û wê hîn jî bike. Bi deh hezaran ve kesên pêşverû, welatparêz û şoreşger di zindananê faşîzmê de hêdî hêdî tene kuştin. Girtin, lêdan û kuştin bûye perçak ji jiyana gelê me. Îro li Kurdistanê û li Tirkîyê gelên me demek gelek dijwar dijîn. Piştî dengdana(!) parlamentoyê û ya belediyê, rewşa gelên me hîn jî xerabtir bû. Tesîr û kontrola monopolên mezin û împeryalîzmê roj bi roj li ser jiyana aborî, civakî û siyasî xurtir dibe. Erdê Tirkîyê û Kurdistanê li dijî Sovyetê û welatên

ciran yen din, ji bona êrişkariya Amerika û Natoye bi awakî eşkere ji van hêzan re te pêşkeş kirin. Ji bo Amerika êrişkar u Pakta Natoye meydanen balafirên yê nû ten avakirin.

Amerika û Nato dixwazin ku, fuzeyên pershing-2 û Cruise li Kurdistanê bi ci bikin. Bi vî awakî dora Sovyetê bigirin û di şerê atomî de welatê me jî ji bin de bişewitînin. Ji xwe di van rojên dawiyê de berpirsyarên Natoye eşkere kirin ku "Rojavayê Tirkîyê-ango Kurdistan-jî bo şerê atomî gelek musaîd e". Xwefiroşên faşîst, li hember van gotinan dixwazin bê deng bimînin. Lê êdî bi veşartin nayê, hemû tişt li ortê ye. Em bawer in ku ev dîktatoriya faşîst tu xerabiya ku neke tune. Îro di Rojhilata-Navîn de Siyonîstên Îsraîl jî bo hêzên pêşverû ger çiqas talûke ye, dîktatoriya Evrenê faşîst jî hewqas talûke ye. Ji bo ku em karibin vî dîktatoriya faşîst rojekê pêş de wergerînin, divê em hêzên xwe bikin yek û bê westan xebatê bikin. □

BIJÎ YEKÊ GULANÊ !

**BIJÎ ENTERNASYONALÎZMA
PROLETERYA YÊ !**

Mesa 1. ê Gulanê li Swed (Stockholm)

Partiyên Kurdistanana Sûriyê û Partiya Komunîst a Sûriyê Newroz Bi Hev Re Pîroz Kirin

★ Îsal li Kurdistanana Sûriyê, pênc rêxistin bi hev re Newroz pîroz kirin. Berê haziriya pîrozkirina Newrozê qala hin bendan dihate kirin. Herkes wisa bawer dikir, ku rêxistinan Newrozê di rojên cuda û ciyên cuda de wê pîroz bikin. Lê belê gel li dij vê tiştê derket. Daxwaziya gel ev bû: "Kîjan rêxistin Newrozê di 21 e Adarê de pîroz neke û ji pîrozkirina bi hev re bireve, em ne bi wan re ne."

Ji alîkî daxwazên gel û ji alîkî jî biryara pîrozkirina Newrozê ya bi hev re ya Partî Komunîst a Sûriyê, Çar rêxistinên netewî û demokratîk anî ba hev û Newroz-84 di ciyekî de bi hev re hate pîrozkirinê. Rêxistinên Kurdên Sûriyê, rola mezin ku Partî Komunîst a Sûriyê ji bo pîrozkirina Newrozê ya bi hev re nîşan da, qebûl kirin. Partî Komunîst a Sûriyê ku berê di pîrozkirina Newrozê de bejdar nebûbû, bi beşdarbûn û xebatên wê ji bo Newroz-84 hem ji alî rêxistinên Kurd û hem jî ji alî gel ve wek

gavek pozîtîf hate pejirandin û pê şa bûn.

RÊXISTINÊN KU NEWROZÊ PÎROZ KIRIN Û PROGRAMÊN WAN

1-PARTIYA KOMUNIST A SÛRIYÊ: Bi "Komîta Aştî programa xwe pêşkêş kir. Xortekî ji Komîta Aştî qetliama Sabra û şatîllayê bi helbestekê pêşkêş kir. Bi vê helbestê potansiyela gel geş bû.

2-PARTÎ HEVGIRTINA GELÎ KURDÎ LI SÛRIYÊ: Bi "Koma Xelat" govendên Kurdan pêşkêş kir. Dişa Koma Xelat bi listikeke tiyatroyê metandina karkeran, rewşa jinên Kurdistanê û tadayiyên faşîst û kolonyalistî ku li Kurdistanana Tirkîyê tên kirin, pêşkêş kirin. Ev listika tiyatroyê bala herkesî kişand û gelek tişt fêrî mirovan kir.

3-PARTÎ DEMOKRAT PÊŞVERÛ KURD LI SÛRIYÊ: Bi "Koma Newroz" programa xwe pêşkêş kir. Axaftinek li ser listikên emperyalîzmê hate kirin.

Bi komîta folklorê jî govend û stranên Kurdî pêşkêş kirin.

4-PARTIYA DEMOKRATÊ KURDÊ SÛRÎ: Bi "Koma Narîn" tiyatroyê, stran û govendên Kurdî pêşkêş kirin.

5-PARTIYA ÇEPÊ KURD LI SÛRIYÊ: Bi "Koma Xanê" programê xwe pêşkêş kir. Koma Xanê Skêç, Stran û folklorên Kurdî pêşkêşî gel kir.

Bi mêr, jin û zarok ve bi deh hezaran kesên ku li meydanê bûn, ji pîrozkirina cêjna netewî, Newrozê pir serbilind û şa bûn. Herkes bi kincên xwe yên bi renga reng hatibûn cêjnê. Herkes xwarinên netewî çekiribûn û bi xwe re anîbûn. Ji sibê heya êvarê kêf û şayiyên Newrozê dom kir.

Daxwaziya me ew e, ku Newroz ku bûye malê hemû kesên li Kurdistanana Sûriyê, di salên ku bê de jî bila bibe rojên standina mafên gelê Kurdistan yê netewî û civakî.

Bavê şehîd
Kamîşlo

BÜYÜK BARIŞ YÜRÜYÜŞÜ

★ 15 Nisan'da başta ABD olmak üzere emperyalizmin silahlanma ve nükleer savaş kışkırtıcılığını protesto etmek için Danimarka'da büyük bir barış gösterisi yapıldı.

12.25'te Klampenborg'dan değişik sınıf ve tabakalardan insanlar, partiler ve gruplar katıldılar.

Mitingte konuşan barış sözcüleri, "Dünyamızın nükleer bir yıkım tehlikesi ile karşı karşıya olduğunu, Cruyüz ve Pörshing ölüm roketlerinin Avrupa'ya yerleştirdikten sonra insanlığın geleceği için bu tehlikenin daha da arttığını" vurguladılar. Son olarak ta insanlığın emperyalizmin bu saldırısından kurtulmasının tek yolu savaş karşıtı mücadele olduğu belirtilti.

Barış sözcülerinin bu haklı konuşmalarına Danimarkalı yığınlarda, "Danimarka NATO'nun Saldırgan Kampından Ayrılmalıdır." "Silahlanmaya Hayır." "Kahrolsun Savaş Yaşamın Barış." "Barış Mücadeleyle Kazanılır." "İşsizlik Ekonomik ve Sosyal Kısıntılara Hayır" şiarları ile katıldılar.

Gösteriye Türkiye ve Kürdistan'ın göçmenlerle diğer yabancı uluslardan göçmenler de katılarak Danimarka İşçi Sınıfı'nın bir parçası olduklarını pratikte gösterdikleri tavırları ile vurgulayarak Danimarka Halkı ile dayanışmalarını dile getirdiler.

Arm. Muhabiri.

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi ve Bakanlar Komitesi çalışmalarını tamamladı. Özellikle Danışma Meclisi; toplantılarının tümüne yakın gündemini Türkiye'ye ayırmıştı.

Yoğun tartışmalardan sonra, Türk delegasyonu 50 red 10 çekimser oya karşın 91 oyla Danışma Meclisine kabul edildi.

Daha önce Türkiye'ye gidip faşist diktatörlüğün yetkililerin nezaretinde ve Türkiye Dışişleri Bakanlığının sağladığı tercüman aracılığıyla mahkumlarla görüşüp "incelemeler" yapan Heyet'in hazırlayıp Danışma Meclisine sunduğu raporda; "13 ilde sıkıyönetimin kaldırılması, yerel seçimlerin yapılabildiği koşullarının iyi olması, işkence iddialarının yönetimce incelenmesi ve demokrasiye geçiş takvimine uyulması gibi gelişmeler memnuniyet verici gelişmeler" olarak nitelendiriliyor.

Avrupa Konseyi'nin Türkiye ve Kürdistan'a gidip yukarıda sözünü ettiğimiz "olumlu gelişmeleri (!)" kaydeden heyetin raporunu, Alman Anayasa Mahkemesi eski hakimlerinden Prof. Martin Hirsch şöyle değerlendiriyor: "Avrupa Konseyi delegeleri, cuntacı tercüman vasıtasıyla gezdirildiler. Dolayısıyla objektif olamazlar. Eğer

bu delegasyon, Avrupa Konseyi Danışma Meclisi'ne olumlu bir rapor sunarsa bu, İsviçre Kızılhaç teşkilatının Nazi Kampı Theresienstadt raporuna benzecektir." dedi.

Avrupa Parlamentosu heyeti Türkiye ve Kürdistan'da bulunduğu sırada Prof. M.Hirsch hukukçu ve doktorlardan oluş-

muş bir heyetle Türkiye ve Kürdistan'da incelemeler yapıyordu. Bu heyetin izlenimlerine gelecek sayıda değineceğiz.

Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi toplantılarının yapıldığı günlerde Türkiye ve Kürdistan'daki demokratik güçlerin yurtdışındaki temsilcileri de Konsey toplantılarının yapıldığı Strazburg'da çeşitli etkinliklerde bulundular. Bu etkinliklerin en önemlileri olarak, 17 demokratik kuruluş adına ortaklaşa yapılan basın toplantısı ve yığinsal bir mitingi gösterebiliriz.

Demokratik kuruluş temsilcilerinin gerek kurdukları direk ilişkiler, gerekse de çeşitli yollarla Konsey Başkanlığına ve parlamenterlere ilettikleri bilgi, belge ve raporlar Türk parlamento heyetinin üyeliklerinin onaylanmasını engelleyemedi,

Türk Delegasyonu Avrupa Parlamentosuna Kabül Edildi

ME NEWROZ PÎROZ KIR !

★ Pîrozkirina Newrozê ya îsal li Şamê bi rastî ne bi gotinan tê naskirin û ne û qelem (pênûs) dikarin binivîsin. Mîrovên ku beşdar bûbûn ne dihatin jimarîtin. Ez bêjim pênc hezar hûn bêjin şeş hezar...

Hemû kesên Kurd bi fîstanên kesik û sor û zer, bi temeziyên rengin û bi hemû girêdaniyên xwe yê neşewî serê govendan dikişandin, direqîşin "defîlim, çaçanê, şenig, mamir, şexani" û hemû bazdan û govendên Kurdi.

Ji hêlek din de xortên Kurd, birek ji wan şal û şapik girêdabûn, kefiya sor û spî li serê xwe gerandibûn. Dema min li wan dinîhên Şêx Mehmûde Berzencî dihat bîra min; Ku çawa bi salan ji bo mafên gelê Kurd diji mêtîngêhkarên şer kiribû. Birek din ji şelwêrên Diyarbekirî li xwe kiribûn, şemlên hevrişm li piştê xwe şidandibûn û çirke çirka qonderên wan; diya Diyarbekir, Şêx Seîde Kal û Şerê Sibate 1925' a anî bîra min, ku çawa li ber sêpiya edamê gotibû; "Armanca min ew e ku namûs û şerefa gelê Kurd ji bin nîrê talanker û xwîmîjan xelas bikim." û îro jî yê ku di zindanên faşîstan de Newrozê bi xwî û bi çanê xwe pîroz dikan û diji hemû kiryarên dijmin serê xwe xwar nakin û doza gelê Kurd bi can û rihê xwe berdewam dikan.

Dema ku min li mindalan dinîhên kizî bî dilê min diket. Bi cilên xwe yê Kurdi çindik didan xwe û di nav pêlên mirovan de diçûm û dihatim. Belkî nizanîbûn ku xal û apên wan di zindanên faşîstan de tene şewitandin, li çiyayên Kurdistanê ji aliyê hov û kevnepereştan ve tene gulebaran-kin.

Belkî, nizanîbûn ku hevalên wan li kolanên Diyarbekirê, Mehabade û Sulaymaniyê bê bav, birçî û tazi mane.

Hemû wan birên mirovan bi keç û xort, bi zarok û pîran ve weke pêlên deryayê li nav hev diketin û dipûriyan. Bi destên hev digirtin û ban dikirin;

Bîst û yeke Adarê cêjna NEWROZ
Li Kurd û Kurdistanê bikin pîroz!
De lêxin xortê Kurda bi şev û roj!

Belê hevalno! Dema dengê vê stranê diket guhê min AZAD, AZADE mîrxas hate bîra min. Ku çawa di tixûben dijmin de heta zereqa rojê avêt, şer kir û ji bo baweriya xwe di reya şoreşa Kurdistanê de şehîd ket. Her tim wî vê gotinê digot: "ŞOREŞGERI FEDEKARI YE, PEWIST E HER ŞOREŞGER DEMA KU BİQEWIME, ÇANE XWE DI RÊYA DOZ Û BAWERIYA XWE DE BIDE."

Bi kurtayî, Newroz, bi dilkî xweş, bi bawerîkî hişk û bi serfirazî hate pîrozkirin.

Cêjna şehîdanê, cêjna hevgirtinê NEWROZ, li gelê me, li çîna wî ya karê û li peşengvanên wê pîroz be.

29.3.1984
Nûçevanê Şam

DANIMARKA'DA
POLİTİK TUTUKLULARA
GENEL AF
KAMPANYASI

★ Danimarka'da demokratik güçlerin (Türkiye Danimarka Dayanışma Komitesi, FAT, İşçi Gerçeği, Emegın Birliğı taraftarları, Alarizgari taraftarları, Avrupa Dev-Genç taraftarları ve KKDK Danimarka Dayanışma Komitesi) birliğı ile gerçekleştirilen "Af Kampanyası" için imza toplama eylemi, Danimarka halkı tarafından büyük bir ilgi ile karşılandı.

İmza toplama iki gün, süreyle yapıldı. Bu arada bir de bildiri dağıtıldı. Bildiride, "Türkiye ve Kürdistan'daki cezaevlerinde 10 binlerce tutuklunun üçbuçuk yıldır korkunç bir işkence ve baskı altında olduğu, politik tutukluların moral ve sağlık olarak yıpratılmaları ve sakat bırakılmaları ile yetinmeyen feşizmin, bu fedekar ve kahraman insanları fizikmen de yok etmek istediğı, böyle

caniyane insanlık suçu işleyen faşizmin bir de utanmadan Demok-rasi ye Geçişten söz ettiği" vurgulanmakta. "Özellikle yerel seçimlerden sonra cezaevi koşullarının daha da kötüleştiğı ve bundan dolayı da, bugün Diyarbakır, Mamak ve Metris cezaevlerindeki politik tutukluların bu haksızlık ve zulme karşı efsenavi bir direniş örneğini gösterdikleri'

belirtilmektedir.

Bildiride ayrıca, Danimarka halkının Türkiye ve Kürdistan'daki politik tutuklularla dayanışması istenerek, Türkiye'deki faşizmin ve onu ekonomik-diplomatik olarak destekleyen Danimarka Hükümetinin protesto edilmesi istendi.

Dostça selamlar.
Arm. Muhabiri
20.04.1984

LEYLA KASIM'IN MÜCADELESİ YAŞATILACAKTIR

★ Leyla Kasım Irak Kürdistan'ında yoksul bir ailenin çocuğı idi. O, henüz çocuk yaştaiken Sömürgecilerin baskı ve zulmünden payını aldığından, her Kürdistanlı yurtsever gibi o da sömürgecilere karşı kin ve nefretle hayata başlamıştı.

Leyla Kasım, ilk ve orta öğrenimini Irak Kürdistan'ında tamamladıktan sonra, yüksek öğrenimini tamamlamak üzere Bağdat Üniversitesi'nde okumaya başladı. O'nun, Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine olan inancı ve kararlılığı Irak sömürgecilerini çileden çıkartıyordu. Sömürgeciler onu bu mücadeleden caydırmak ve boynu eğdirmek için çeşitli yollara başvurmalarına rağmen, Leyla Kasım, inançlarına saygısızlık edip teslimiyeti kabul etmedi. Kanlı Baas yönetimi önce Leyla Kasım'ı tutukladı, sonra da 13 Mayıs 1974'te idam ettirdi. Böylece Saddam diktatörlüğü cinayetlerine yenisini ekliyerek halkımızın yiğit evlatlarından birinin daha hayatına son verdi.

Ama Leyla ölmedi, yaşıyor. Leyla

Kasım, şimdi, Kürdistan'ın bütün parçalarında bilinip tanınıyor, ve anısı sömürgecilere karşı savaşarak yaşatılıyor.

Kürdistan halkı ve öncüleri, binlerin, on binlerin fedakar çalışmaları ve gerektirdiğinde, Leyla Bacı gibi, hayatlarını feda etmeye hazır olmaları ile ancak ülkemizin kurtulabileceğinin bilincindedirler.

Leyla Kasım'ın yiğitliği, kahramanlığı ve onurlu mücadelesi Kürdistan tarihinin sayfalarında layık olduğu şekilde yerini almıştır.

Sömürgeciler ne kadar zalim ve zulümkar olursa olsunlar, bunu çok iyi bilmelidilerki; Leylaları, AZAD'ları yetiştiren bir halk mutlaka bağımsızlık ve özgürlüğüne kavuşacaktır.

Yaşasın Kürdistanın bağımsızlığı ve özgürlüğü uğruna savaşarak şehid düşenler.

Kahrolsun sömürgecilik. Yaşasın bağımsızlık.

Bir Armanç Okuru
RAHİM

İşkenceyle günler geçiyordu. Her gün yaşam aynı işkencelerle devam edip gidiyordu. Ve burada ki 33. günümde işkenceciler hınçla içeri girdiler.

25. günüm doluyordu bu koşullarda çok bitkin düşmüştüm, her tarafım sızıyordu. Kuyruk kemiğimin kırıldığıını o gün farkettim. Çok şiddetli ağrı yaşıyordum, orda en kıdemli beni ile M idik. Her tarafımızda bitler geziyordu.

Takriben saat 9 sularında bir polis yakamdan tutarak, beni bir başka yere götürdü ve orada bıraktı. Ben birinin olduğunu fark ettim orada. Meğerse bu iğrenç hain Vedat Güvençmiş. Kendisi yatağın üzerinde uzanıyordu. Elinde kalem kağıt vardı. Bu kişi polis tarafından beni konuşturmak için görevlendirilmişti. Önce bana bir Samsun sigarası verdi. Sonradan da beni soru yağmuruna tuttu. Tabii ki hangi rolde oynadığımı hemen farkettim. Kendisi, bana "hangi örgüttesin, neden yakalandım, ismin nedir, A. F. M....Y...tanıyormusun?" gibi sorular sormaya başladı. Kendi oynadığı rolü hiçe beceremiyordu. Ben: "bilmiyorum neden yakalandım" şeklinde cevaplar verdim. Sonra da "benim okuma-yazmam yoktur, Türkçeyi iyi bilmiyorum" dedim kendisine.

Bu sefer kendisi bana, "ben Kawa'crym, 12 Eylül'den önce 4 adam öldürdüm, bir de müze soydum. Polise herşeyi anlattım. Polisi inandırmak için, müzeden aldığım eşyaları da teslim ettim. Ben ise kendisine, "senin gibi devrimciler!" yaptıklarını söyleyebilirler. Fakat ben bir şey yapmadım ki söyleyim" dedim. Bu konuşmalardan sonra artık soru sormadı. Yaklaşık olarak bir saat orada kaldıktan sonra polis tekrar içeri girerek, gözlerimi bağladı ve beni tekrar salona geri getirdi. Bu oyun da böyle sonuçlandı.

İşkenceyle günler geçiyordu. Her gün yaşam aynı işkencelerle devam edip gidiyordu. Ve işte burada 33. günüm. İşkenceciler hınçla içeri girdiler. Beni tekrar işkence odasına götürdüler. İşkenceci bir polis bana "bugün kesin konuşacaksın, artık rol yapmana gerek yok. Ben bugün yine hap aldım. Hap aldığım da ya birini S...., ya da birini öldürüyorum. İşte bugün de sıra sende dir" dedi. Ve tabancasını çekerek alnı

ma dayadı ve "Konuş! orospu çocuğu, son kararını ver, yoksa gidin s....!" diye bağrımaya başladı. Bana son derece çirkef küfürler savurmaya başladı. Benden hiç ses çıkmıyordu.

Bu sessizlikten sonra tekrar polis bana "tamam dedi" vanlız DDKD ve KİP üyesi olduğunuzu bu kağıda yazacak ve imzalayacaksınız" dedi. Ben ise "hiçbir şeyle ilgim yok, imzalamam" dememle birlikte, tokat, tekme ve joplarla beni yere yıkıncaya kadar vurdular. Sonrada salona geri getirdiler. Salonda bir süre kaldıktan sonra beni tekrar Vedat Güvenç'in odasına götürdüler.

Vedat Güvenç'in odasına girdiğimde kendisi yatağın üzerinde oturmuş hainliklerini kağıt üzerine döküyordu. Beni görünce, hemen konuşmaya başlayarak, "hiç direnmeye gerek yok, biz başkalarının piyonları olmuştuk. Bizi kullandılar. Ben herşeyi yazdım" dedi. Ben ise birşey bilmiyorum ki, kime itiraf edeyim" diyerek işi kısıdan tekrar kestim. Burada 3-4 saat beledikten sonra tekrar beni geri salona götürdüler.

Evet bugün 38. günüm, tekrar salondan alıp götürüyorlar. Daktilo sesleri geliyor. Her halde ifademi alacaklar, bir sandalyeye oturtular. Burada tuvalette gitmek istediğimi söyledim.

Tuvalette çok kaldığım için, nöbetçi "neden fazla kaldım ibne" diyerek burnuma ani bir darbe vurarak burun kemiğimi kırıldı. Yere yıkıldım kendimden geçmişim, ne kadar süredir baygın kaldığımı bilmiyordum. Kanlar durmuyordu.

Polisler, bu halimi hiç sormadan sorguyu sürdürdüler: "Yemin et, yakalanan belgelerle ilgim yokmu?" dediler. Ben de "dinime imanına bu kağıtlardan haberim yoktur" dedim. Onlar bana hiçbir şey sormadan yazmaya başladılar. Sonra da yazılan ifadeyi imzalamamı istediler. Ben "okumalıyım" dediysem de, onlar "yine mi orospu çocuğu" diyerek, ellerince joplarla vurdular. Biri zorla kalemi elime sıkıştırıp tutanağı imzalattırdılar.

Evet, tekrar salona geri getirdiler. Kendi kendime düşünerek; "ifadeyi imzalattılar. Artık gözaltına götürdüler. Biraz rahat ederim" dedim. Malesef bu gece de burada bıraktılar. Ve bana şimdiye kadar yapmadıklarını bu gece yaptılar. Nasıl mı? Salonda "nizami" bir şekilde yatıyordum. Birden çok büyük bir acı hissederek uyandım. Şimdiye kadar böyle bir acı hissetmemiştim. Ne olduğunu önce anlayamadım. Sonra yüzüm yangın içindeydi. Sakallarım yanıyordu. Bu sırada acımın verdiği etki ile tüm kuralları çiğnemişim. Ayaktaydım kendimi söndürmekle uğraşıyordum.

İlk önceleri fark edemedim yandığımı. Çünkü gözlerim kapalıydı. Fakat burnum ucunda çok etkili bir acı hissediyordum. Yüzümdeki bağı açıp, tüm kuralları çiğnediğim için asker beni jopluyor, ben ise kendimi söndürmeye çalışıyorum. Onun jopları hiçte etki-lemiyordu beni. Çünkü sakallarımın yanması tarif edilmeyecek bir acı veriyordu. Nihayet söndürdüm.

Gece çok yorgun ve bitkindim. "Nizami" vaziyette otururken kendimden geçerek yatmışım. Bunun farkına varan nöbetçi Er, hemen çakmağını çıkararak, aylarca kestirmedikleri uzamış sakallarını tutuşturmuştu. Olaydan sonra da nöb. Er, bana, "umut ederim bir daha da yatmazsın. Yoksa bundan sonraki seferde benzin döker yakarım" dedi.

Gece saat 2'ye geliyordu. Tutuklulardan biri Nb. Er, tuvalette gitmek istediğini söyledi. Nb. Er, tutukluya "hanımın adı nedir?" O da "Fatma'dır" deyince Er: Fatma ha, Fatma'nın" dedi. Bu tutuklu devrimcilere yardım ettiği için tutuklanmıştı. Adı A.B. idf.

41. Günüm doluyordu, sabah erken yine bizi kaldırdılar. Öğleden sonra beni çağırdılar. Beni başka yere nakledeceklerini anladım ve öyle de oldu. Gözlerimi bağlayarak arabaya bindirdiler. Arabada başkaları da vardı. Tahminen 12 kişi civarındaydık. Arabayla bizi o-

ralarda epey dolaştırdıktan sonra istihkam taburuna getirdiler. Birkaç saat sonra da gözlerimizi açtılar.

Bizi, bir subay, bir çavuş ve bir kaç er karşıladı. Bizleri "nizami" bir şekilde sıraya koyduktan; sonra iki gruba ayırdılar. Bu sırada gözlerimizi açtılar. Artık güneşi görebiliyorduk, aydınlığı görüyorduk. Fakat gözlerim bir türlü açılmıyordu. Çünkü günlerdir karanlıkta yaşıyordum.

Bizi koğuşlara götüren er, koğuş kapısına yaklaşınca yüksek sesle: "Hayat çemberi" "Gülistan Bahçesi" ve "Girdi Çıkmaz Sokağından gelenler dayak vaziyeti al" (Bu isimler işkencecilerinin isimleriydi) diyerek bizleri kaba bir dayaktan geçirdikten sonra koğuş başkanına teslim etti. Saçlarımızı ve Sakallarımızı tıraş ettiler. Daha doğrusu, saç ve sakallarımızı yoldular. Çünkü saç ve sakallarımızın yarısından fazlası çekilmişti malınayla.

Gardiyan içeri girerek bizlere nutuk çekmeye başladı: "Bana komutanım diyeceksiniz; unuttuğunuzda S... sizi, alimullah bub... incisi; marşları ezberleyeceksiniz, eğitimi iyi öğreneceksiniz, komünizm ve bölücülük propandandası yapmıyacaksınız, yoksa ananızı, sülalenizi s...." dedi ve çekip gitti.

Koğuş başkanı, bana, bir kaç pavyon parçası elbise verdi. Gerçi bunlar benimkilere göre yeni mağazadan alınmışa benziyordu. Çünkü benimkileri kendime adeta bağlamıştım. Her tarafım açıktaydı. Yine üç kişi bir yatakta yatıyorduk. Bitlerden kurtulacağım diye düşünürken, burada daha çok bit vardı.

Gözetimdayken yanımda bulunan Urfa Beldiye başkanı Feridun Yazar ve N. Yeşil'e ağır işkenceler yapmışlardı. Onların sağlık durumlarında iyi değildi.

ÖMER ÇETİN İŞKENCE GÖRMEYEN BİLDİKLERİNİ POLİSE ANLATTI.

Benimle birlikte buraya getirilenleri bir süre sonra mahkemeye çıkardılar. Beni çağırıyorlardı. M... gelmeden beni mahkemeye götürmezler diye düşünüyordum ve nitekim öyle oldu. Üç ay bitmek üzereyken'yi gözaltına getirdiklerinin haberini aldım. Dört ay bittikten sonra 1ve2. koğuşları birleştirdiler. Burada ile görüştim, Kendilerinden yeni yakalanımlar hakkında bilgi aldım. Ömer Çetin'le aynı koğuştaydık, O'nun, bildiği her şeyi polise söylediğini bana anlatılar. Ömer Çetin'in hiç işkence görmediğini de söylediler. Ömer Çetin'le karşılaştığımda hiç işkence görmediğini ben de dedim.

Ömer'in bu teslimiyeti nedeniyle kimse onunla konuşmak istemiyordu. Ömer Çetin, devrimci mücadeleyi bırakmayı söylüyordu. Onun, isimlerini verdiği bazı insanlar çok iyi direnmişlerdi.

Takriben beşinci aya yakındı. Gözlerimizi bağlayarak bizleri başka bir yere getirdiler 44 kişiydik. Gözlerimizi

açtıklarında uzun bir salondaydık. Bu salonu TV'ye film çekmek için hazırlamışlardı. Salonda iki uzun masa, masaların üzerinde bir kaç silah, kitap gazete ve diğer bazı yayınlar vardı. Salonda bir kaç gazete muhabiri, işkenceci Polisler, ve askerler bulunuyordu.

Bizleri bu masaların etrafında topladılar. Bu arada...E... adındaki tutuklu filmde çıkmak istemiyordu. Onu da zorla kamaranın önüne çıkardılar. Daha önce bana işkence yapan polislerden biri burada beni görünce "ulan Anasını S....ibnesi daha ölmedin mi?" dedi. Başka bir işkenceci de "ibne daha yaşıyorsun" dedi.

Kameranın çekimi bittikten sonra polisler bizlere dönerek; "soruşturmada verdiğimiz ifadenin aynısını mahkemede kabul edeceksiniz, yoksa sizi tekrar işkenceye alınız" dediler. O arada bir polis'na dönerek "Filiistin'deki tüm arkadaşlarımız İsrail'in eline geçmiş. İsrail, Lübnan ve Suriye'yi işgal etmiş. Arkadaşlarımızın çoğu öldürülmüş, geri kalanlarda bu hafta İsrail bize teslim edecek. Ulan ibne, sen şanslıymısın. Eğer orada kalsaydın senin de ana şikilecekti. Sen de çoktan ölmüş olacaktın" dedi. Tekrar gözlerimizi bağlayarak, gözaltına geri getirdiler.

Gece saat 01 ile 02 arası koğuş nöbetçisiydim. Birden sesler gelmeye başladı. Seslerin geldiği yöne doğru gittim. O akşam işkenceden yeni getirilen bir tutuklu yatakta elini kaldırmış bir vaziyette "Komutanım tuvalete gidebilirmiyim" şeklinde sık sık sanyıyordu. Tabi ben onun durumunu anlamıştım. Kendisini kaldırarak, "burası gözaltıdır" dedim. Ve "tuvalet ihtiyacın varsa, kalk git" dedim. Ben kendisine yardımcı oldum, fakat bu arkadaş halen işkencehanenin etkisinden kurtulmuş değildi.

TÜRK MİLLETİNİN KAHRAMANLIĞI

Ertesi sabah başçavuş koğuş başkanının tekmiliyle içeri girdi. Bizleri saydıktan sonra, sakal saç, koltuk altı, tırnak ve etek tıraşının kontrolünü yaptı. Daha önce verilen marşları ezberle okuttu. Bundan sonra da; "bakın oğlum! Size Türk milletinin milliyetçiliğini ve kahramanlığını anlatacağım. Bu Kuran'dan daha önemlidir" diyerek ırkçılıklarını ve vahşiliklerini anlatmaya başladı. Konuşması bittikten sonra tekrar tehditler savurarak "Bizim dediğimizi yapmazsanız, sizin ananızı s... Sizin de bildiğiniz gibi, buradan hergün bir ceset çıkıyor. Yani vatan hainlerinin cesetleri. Sizler buradada rahat durmuyorsunuz." dedi.

Başçavuş sinirlenince ne yapacağını bilmiyordu. Yüksek sesle bağurarak "Ulan orospu çocukları, yaşım 40, bir sene içinde 70 yaşında olduğumu his ediyorum, hep sizin yüzünüzden. Nedir oğlum bu Kürdistan, Kürdistanı nereden çıkarıyorsunuz, elinizden nasıl kurtulalım. Ulan, artık karımıza bile laf geçiremiyoruz sizin yüzünüzden be" şeklinde bağırıp sağa sola gidip geliyordu.

Bu olaydan sonra gardiyan bir liste çıkararak "Mahkemeye gideceklerin ismini okuyorum" dedi. Okunan listede benim de ismim vardı. Bizler 44 kişi

idik. Bizleri et arabasına bindirerek yola çıkardılar. Yolda nefes alamıyorduk, buna rağmen dayak atmaya devam ediyorlardı. Bir hafta boyunca her gün mahkemeye gidip geldik; Çünkü, sıra gelmiyordu.

Nitekim sıra bana geldi. Duruşmada savcı Salih Tırnaksız, soruşturma ifadesini okudu. Sen; "DDKD üyesi olduğumu ve bağımsız bir Kürdistan devleti kurmak istediğimi, hem de silahsız bir şekilde" ifadeni de söylemişsin dedi. Ben ise "Benim ifadem zorla ve çeşitli işence metotları ile alınmış bir ifadedir. Bu nedenle o ifadeyi kabul etmiyorum" dedim.

SAVCI DA İFADE TUTANAĞINI İSTEDİĞİ GİBİ TUTUYORDU

Bunun üzerine Savcı, tutanak tutana olarak "Sanık, ifadesinin zorla alınmış, bir örgütle ilişkisinin olmadığını, bu ifadeyi kabul etmeyeceğini" söyledi. Ben tekrar söz alarak, "Benim ifadem sadece zorla değil, zor ve işkence ile alındı. Tutanağa böyle geçmesini istiyorum. Bakın burun ve kuyruk kemiğim kırık, vücudumun muhtelif yerlerinde işkence izleri var. Bana elektrik verildi, askıya alındım" dedim. Fakat savcı, tutanağı istediği gibi tutmaya devam etti. Ve o gün tekrar gözaltına götürdüler.

İki gün sonra, bizler, 44 kişi olarak tekrar mahkeme salonuna götürüldük. Bizleri alfabetik sıraya göre oturtular. Sıra bana gelince, hakim soruşturmadaki ifadeyi okudu. Ben "Bir şey anlamıyorum, benim kimseyle ilişkim yoktur" dedim. Hakim, bana "Sen kültürlü birisine benziyorsun" dedi. Ben de kendisine "Kültürün ne olduğunu bilmiyorum" deyince "geç yerine" dedi. Bu sırada askerler sürekli bize küfür ediyorlardı. Hakim bu küfürleri duymasına rağmen, duymamazlıktan geliyor ve hiç te ses çıkarmıyordu.

Evet, Hakim kararını açıkladı. Tahminen 20 kişi tahliye oldu. Bunların içinde bende vardım. Bizleri tekrar cezaevine götürdüler.

ALTI AYDAN SONRA TAHLİYE OLDUM

Sekiz gün sonra bizleri serbest bıraktılar. O gün serbest bırakılanların sayısı 30'a yakındı. Bizleri açık bir alana topladılar. Burada sıraya sokup "İstiklal marşı", "Ey Türk Gençliği" ve "And"ı okuttular. Sonrada teker teker bir subay bize hitaben, "Eğer bir daha buraya gelecek olursanız ananızı s...." dedi. Bizleri sırayla ve askerlerin denetiminde kapıya kadar getirdiler. Evet, artık serbestik. Biraz yürüdükten sonra bir dolmuşa atladım. Böylece altı aydan sonra artık "SERBEST"tim.

Adı ve Soyadı
İmza Tarih

BITTİ

İSVEÇ GÖÇMENLER DAİRESİ İLE KÜRT FEDERASYONU
BİRLİKTE KÜRTLER HAKKINDA SEMİNER
DÜZENLEDİLER

Lars Gunnar Erikson, Oswald Söderqvist, Olof G. Tandberg, Şerefhan

□ Devlet Göçmen Dairesi(SIV) ve Kürt Federasyonu'nun ortak hazırlanmış olduğu "İsveç'te Kürtler" semineri 4-6 Nisan tarihleri arasında Sigtuna'da yapıldı. Seminare Devlet Göçmen Dairesi sorumluları ve Kürt Federasyonu temsilcileri ve altmışa yakın toplumun çeşitli alanlarında çalışan her kademeden İsveçli katıldı. Altı aydan beri hazırlıkları yapılan seminer çok olumlu ve yararlı bir hava içinde geçti.

Seminerde, Kürdistanın dört parçasının tarihi özellikleri ve günümüzdeki son durumu gözden geçirildi. Daha sonra merkezi hükümetler, dünya ve Kürdistan üzerine uzman olan (Irak konusunda) Marianne Laanatza geniş bir bilgi verdi. Aynı günün akşamı yazar M.Emin Bozaslan, Kürt dili üzerindeki baskıları dile getirerek, konuşmasını örneklerle süsledi. Saat 19:30'da ise İsveçlilere Kürt ulusal yemekleri, halk dansları sunuldu.

Seminerin ikinci gününde ise, İsveç'te Kürtlerin durumu ve sorunları tartışıldı. Saat 11:00'de ise İsveç'te Kürt kadınının durumu üzerine ilginç tartışmalar oldu. Günün diğer kısmı ise, oluşturulan çalışma gruplarının çeşitli konulardaki tartışmaları ile geçti.

Seminerin üçüncü günü, çalışma gruplarının hazırlanmış oldukları raporlar ve Kürtlerin sorunlarına ilişkin önerileri sunuldu. Saat 13.00'te ise, İsveç'te Kürtler ve Kürdistan üzerine hazırlanan panel başladı. Panele Sosyal Demokrat Partisi adına tanınmış avukat ve milletvekili Hans Göran Frank, Sol partisi Komünistleri(VPK) adına Kürtlerin büyük dostu Oswald Söderqvist katıldı.

Oswald Söderqvist, "Kürdistan sorununu yakından izlediklerini, Kürdistan sorununu defalarca İsveç parlamentosuna getirdiklerini, hükümetten sorunu Birleşmiş Milletlere götürmelerini istediklerini belirterek, bu konudaki çalışmalarına devam edebileceklerini, Kürdistan olayını diğer komünist partilerine de götürebileceklerini söyledi.

Sosyal Demokrat Parti milletvekili Hans Göran Frank, Kürdistan sorununun uluslararası planda gerekli ilgiyi henüz görmediğini ve bu nedenle sorunu BM'ye götürmeleri halinde, gündeme alınamayacağını söyledi. Daha sonra; Kürtlerin somut olarak ne istediklerini kavrayamadığını, onları henüz temsil eden ortak bir sözcünün de bulunmadığını belirtti. Devlet Göçmenler Dairesi tarafından, Kürtler üzerine İsveççe hazırlanan 200 sayfalık kitap geniş bir ilgi ile karşılandı.

İKİ HABER

★ Gine: Devlet Başkanı Ahmed Sekou Toures'in ölümünden sonra Gine'de askeri bir darbe yapıldı. Darbeyi yapanlar anayasayı ve ülkenin tek partisi PDG'yi geçersiz kıldılar.

Tüm dünya ile telefon ve telex ilişkilerini kesen askeri liderler ülkede bir gün dışarı çıkma (3 Nisan 1984) yasası koydular. Ahmet Sekou Toures, ülkeyi 1958'den bu yana idare etmekte idi.

★ ★ ★

★ İSVEÇ: Kuzey Bölgesi Savunma şefi General Bengt Gustavsson, yeni atanması nedeniyle yaptığı basın toplantısında; "Bizim coğrafik durumumuz, Batıya olan tekniksel bağımlılığımız ve Batı ülkelerindeki demokrasi görüşündeki ortaklığımız bağımsızlığımızı kuşkulu bir hale getirebilir.

Coğrafik durumun ortaya serdiği zaman ve güç dengesi sorunu, doğal olarak ilk elde doğudan gelecek işgale karşı hazırlıklı olmamızı gerektirir" dedi. Daha 1981 yılında koalisyon hükümetinin savunma bakanı olan Torsten Gustavsson, ABD Dışişleri Bakanı Caspar Weinberger'in ziyareti sırasında "Biz İsveç'te kiminle birlikte olduğumuzu biliyoruz" diyerek İsveç'in bağımsız olmadığını belirtmişti. İsveç Generalinin söyledikleri bir yerde askerinin politika da ne kadar güçlü olduğunu kanıtlamaktadır.

baştaftı s. 15'de

ancak Türkiye ile ilgili karar tasarrusının daha sertleşmesine neden oldu.

Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin ilgili kararında faşist diktatörlükten şu koşulların gerçekleştirilmesi isteniyor: Sıkıyönetimin kaldırılması, siyasi nitelikli davaların biran önce durdurulması, siyasi görüşleri için tutuklu veya mahkum olanların serbest bırakılması, sendika, basın ve dernekler üzerindeki baskı ve kısıtlamaların kaldırılması, işkenceye son verilmesi, ve Kürtler başta olmak üzere, Türkiye'de yaşayan azınlıkları üzerindeki baskılara son verilmesi.

İngiliz İşçi Partisi'nden 5 millet vekilinin Kürtler'e ilişkin verdikleri öneri karşısında, diktatörlüğün uşakları çığına döndüler.

Avrupa Konseyinin bu toplantılarıyla ilgili daha geniş bilgi ve belgeyi gelecek sayımızda yayımlayacağız.

FAŞİZM ÜZERİNE

SONUÇ

Türkiye'de iktidardaki faşizmin sınıf niteliğinin çok yönlülüğüyle kavranması, genel olarak faşizmin ve Komünist Enternasyonal'in daha da geçerli ilkelerinin kavranmasına ve bunun yaratıcı bir biçimde ülke koşullarına uygulanmasına bağlıdır. Çünkü daha da iktidardaki faşizmin sınıfsal dayanakları, bazı devrimci-demokratik güçlerce doğru temellere oturtulabilmiş değil. Öte yandan faşizmin uluslar arası ve ülke planında tekeli sermayenin hangi kesimlerine dayandığının doğru tespiti, anti-faşist savaşımın başarısı için de önemli bir koşuldur.

Faşizm sorununa bu açıdan yaklaşımı içeren yazımızı sonuçlandırırken, yazımızın daha çok faşizmin çok yönlü kavranmasına perspektif açmayı amaçladığı da ortada. Yani hem genelde, hem de özeld, faşizme, nasıl ve hangi koşullar gözönünde bulundurularak yaklaşılması gerektiğini bilince çıkarmak temel amacımız oldu.

Faşizmin iktidarda olduğu yaklaşık üç-buçuk yıllık sürede şu gerçek çok açık olarak ortaya çıktı: Faşist diktatörlüğe karşı doğru bir alternatif oluşturmak, Türkiye ve Kürdistan halklarının ortak savaşımını örmek için rejime faşist demek yetmiyor. Nitekim Türkiye ve Kürdistan'da faşizm tanımlamasını getiren parti ve örgütler faşizmden ne anladıklarını açıkladıklarında, bazıları öyle zıt şeyler söylüyor ki; ortak payda, rejimi faşist olarak adlandırmaktan başka oluşmuyor. Kimileri, faşizmin sınıfsal dayanaklarını tekel-dışı sermayeye kadar, kimileri de tüm tekelci sermayeyi kapsayan ölçüde genişletiyorlar. Bunun yanında faşizmin sınıfsal dayanaklarını doğru tespit eden parti ve örgütler de düşünüldüğünde, faşizme karşı savaşım verirken okun sivri ucunun nereye yöneltilmesi gerektiğinin ortak payda olarak oluşmasının güçlülüğü ortaya çıkıyor. Bu gerçek bile kendi başına, faşizmin, genel ve özel koşullar, daha da geçerli anti-faşist strateji ve taktikler ışığında değerlendirilmesinin önemini ortaya koymaya yetiyor.

BİTTİ

KAYNAKLAR

- (1) Komünist Enternasyonal'de Faşizmin Tahlili, E. LEWERENZ Sol Y. s.31
- (2) a.g.e., s.67
- (3) a.g.e., s.67 (Dipnot)
- (4) World Marxist Review, August 1978, Vol. 21, N.8 (Çeviren: Tek Cephe, s.13)
- (5) a.g.y
- (6) K.E.F.T., s.156
- (7) a.g.e., s.155-6
- (8) Faşizm Üzerine Dersler, P. TOGLIATTI, Bilim ve Sosyalizm Y. s.33
- (9) a.g.e., s.30-31
- (10) K.E.F.T., s.157
- (11) a.g.e., s.161
- (12) a.g.e., s.56-57
- (13) a.g.e., s.161
- (14) a.g.e., s.50-51
- (15) F.Ü.D., s.28
- (16) World Marxist Review, April 1978, Vol.21, N.4(çeviren:Tek Cephe s.13)
- (17) Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe, G. Dimitrov, Aydınlık Y. s.67-68
- (18) Faşizme Karşı Birleşik Cephe, G. Dimitrov, May Y. s.47
- (19) K.E.F.T., s.58
- (20) F.K.B.C., s.30
- (21) K.E.F.T., s.128
- (22) Seçme Eserler I, G.Dimitrov, Temel Y. s.281
- (23) World Marxist Review, April 1978, Vol.21 N.4 (çeviren:Tek Cephe,s.13)
- (24) a.g.y.
- (25) F.K.B.C., s.48
- (26) a.g.e., s.64 (dipnot)
- (27) F.Ü.D., s.204 (dipnot)
- (28) a.g.e., s.56-57
- (29) F.K.B.C., s.111
- (30) K.E.F.T., s.181
- (31) F.K.B.C., s.49
- (32) a.g.e., s.49-50
- (33) a.g.e., s.111
- (34) a.g.e., s.159-160
- (35) Asya, Afrika, Latin Amerika Dergisi, S.5/1975
- (36) F.B.K.C., s.116
- (37) a.g.e., s.47-48
- (38) K.E.F.T., s.12
- (39) F.K.B.C., s.139
- (40) a.g.e.,s.136
- (41) a.g.e., s.137
- (42) a.g.e., s.138
- (43) Jina Nû, Sayı:5, s.19-20
- (44) a.g.y., Sayı:5, s.11

DÜZELTME:

1. 50. Sayımızda "Faşizm Üzerine" başlıklı yazımın 2. paragrafının girişinde, "Faşist darbeyle başlaması gereken cümle, "Antifaşist darbeyle" şeklinde geçmiştir.

2. Ayrıca yanlışlıkla aynı yazı serimizin bittiği yazılmıştır. Aslında yazı serimiz bu sayımızda bitiyor. Düzeltir özür dileriz.

Düşünce Yasağından Konuşma Yasağına

□ Türkiye'de düşünce yasağına o kadar alışmışız ki nerdeyse yadırganan yok. Hiçbir dönemde Türkiye'de düşünce özgürlüğü özgür olmamıştır. Dönem dönem yasaklar zinciri zorlanarak, yasalara rağmen, ülkede demokratik bir ortam yaratılmaya çalışılmıştır. Ama düşünce özgürlüğü yasal bir hak olmamıştır. Son dört yılda Faşist Cuntanın zulmü ve zorbalığı sınır tanımayarak, insanlarımızın kendi anadillerinden konuşmalarını bile yasaklamaya başlamıştır.

Bingöl'de resmi daireler ve umuma açık yerlerde, Zazaca ve Kürtçe konuşmak aynı dillerde band çalmak Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığınca yasaklandı

Bingöl, (THA)—Bingöl'de resmi daireler ve umuma açık yerlerde Zazaca ve Kürtçe dilleri ile konuşmak, teyble band çalmak Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığınca yasaklandı.

Konuyla ilişkin yapılan açıklama aynen şöyle; "İlimiz merkezinde güvenlik kuvvetlerince yapılan, uygulamaya neticesinde, kahvehanelerde ve umuma açık yerlerde, halkın dinleyeceği şekilde Kürtçe ve Zazaca teyp bandı çalındığı tesbit edilmiştir.

Suçları tesbit edilen şahıslar mahkemeye sevk edilmişlerdir. Bundan böyle, resmi dairelerde, Kürtçe ve Zazaca konuşan, umuma ve halka açık yerlerde, Kürtçe ve Zazaca teyp bandı çalan, yayın yapan, kişiler hakkında 1402 sayılı Sıkıyönetim kanununa göre işlem yapılacaktır. İlgililere duyurulur.

Hasan SATIR
Tuğgeneral 49. Piyade Tuğay Komutanı ve Bingöl İli Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı

15 Mart 1984 tarihli Güneş gazetesinin kopyası.

15 Mart tarihli Güneş Gazetesinin verdiği bir habere göre Bingöl İli Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı Hasan Satır, Bingöl'de resmi daireler ve umuma açık yerlerde, Zazaca ve Kurmanca konuşarak aynı dillerde band çalmayı yasakla-

mıştır. Kürt dili üzerindeki yasaklar ve baskılar daha önce de sonuç vermemişti, şimdi de öyle kalmaya mahkumdur. Kürdistan'dan bize gönderilen bu belgeyi okuyucularımıza olduğu gibi sunuyoruz. □

PROJEYEK JI BO ZAROKÊN KURD

□ Di destpêka Çileyâ Paşîn a 1984'an de projeyek jibo zarokên Kurd yên ku li Fitja (bajarek ku bi Stockholmê ve giredayî ye) yê rûdinin, hate amade kirin. Gor vê projeyê, kursek jibo zarokan hate vekirin, kurs her wekî me li jorê jî got; di destpêka Çileyâ Paşîn de destpêkir û heta 10'ê Hezîranê wê dom bike.

Armanca kursê jibo zarokên 5-6 salî amadeyî hin tiştên ku beriya destpêka dibistanê pêwîst e bikin. Her wekî, kanibin herfan binasin, risman çêbikin, rengan binasin, rabûn û rûniştinê fêrbîn û bi kêmanî kanibin navê xwe binivîsin. Ji bil van di kursê de çîrok û xewroşkên kurdi ji zarokan re tê xwendin, listikên zarokan fêr dibin, stranên kurdi û govendê fêr dibin.

Şazdeh (16) zarok beşdarî kursê dibin, ji van heft (7) kur û neh (9) jî keç in.

Dîsan di 2'yê Gulanê de li Fitjayê sergî (raxistin- utstälning) yek hate vekirin. Bi sergiyê re tiştên ku zarokan çêkiribûn her wekî risim, nivîs, şîkil û tiştên din hatibûn raxistin. Bêyî vê dîsa make-

tek (şîkil) bajarê Diyarbekirê ku ew jî ji alî zarokan ve hatibû çêkirin tede çî digirt.

Di sergiyê de beşekî taybetî jî li ser Kurdistanê hatibû vekirin. Di vê beşê de bi swedî hin nivîs li ser Kurdistanê û hin wêne ji Kurdistanê hatibû amade kirin. Di nav wêneyan de jî bi taybetî beşek ku "wêneyên zarokan ji Kurdistan" pir bal û mela mêvanan dik-şand.

Her wekî me li jorê jî got ku sergi di 2'yê Gulanê de vebû. Di vebûnê de gelek kes beşdar bûbû. Dê û bavên zarokan, Kurdên ku li Fitjayê rûdinin û hin kesên din ên biyanî û swedî hemû di vebûna sergiyê de beşdar bûbûn. Li dervayî wan jî, ji belediya Botkyrkayê gelek kes, mamostayên ku li Fitjayê kar dikin, û gelek rojnamevan di sergiyê de beşdar bûbûn.

Sergî, bi def û zirneyê û bi govendê Kurdi vebû. Koma folklorê "DILAN" listikên ji dorhêla Mêrdinê dilê mêvanan geş kir. Di dawiyê de zarokan, mêvanan û grûba folklorê DILAN hemiyan bi hev re govend girtin. □

İşçi sınıfının uluslar arası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, tüm dünyada coşkuyla kutlandı. Bu yılın 1 Mayıs gösterileri, emperyalizmin çilgınca yarattığı nükleer savaş tehlikesine karşı barış mücadelesi platformlarına dönüştü. Milyonlarca insan, bu entertanasyonal dayanışma gününde safları daha da sıklaştırarak, emperyalizmin çilgınlıklarına geçit vermeyeceğini haykırdı.

Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı ve emekçi halkları faşist diktatörlük altında 84 1 Mayıs'ını geçirirken, yurt dışındaki Türkiyeli ve Kürdistanlı işçiler de, buldukları ülkelerde sınıf kardeşleriyle birlikte 1 Mayısı kutladılar. İşçi sınıfı, bir yandan emperyalizme ve onun silahlanmayı hızla tırmandırma çabalarına karşı bir yumruk gibi birlik olduğunu gösterirken, diğer yandan da her ülkenin durumuna göre ön plana çıkan ekonomik, sosyal ve politik taleplerini haykırdı.

Bu konuda muhabirlerimizin gönderdikleri haberlerden bazılarını özetliyoruz.

İSVEÇ

★Başta Stockholm, Göteborg, Malmö ve Uppsala olmak üzere, İsveç'in hemen hemen tüm şehirlerinde 1 Mayıs gösterileri yapıldı. Gösterilerde işlenen ana motif barış ve silahsızlanma idi.

Türkiyeliler ve Kürdistanlılar da bu gösterilere aktif olarak katıldılar.

DANİMARKA

★İşçi sınıfının uluslararası birlik, enternasyonalist dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs, Danimarka'da da yığmsal ve coşkulu bir şekilde kutlandı.

1 Mayıs mitingine başta DKP olmak üzere SF(Esef) Sol Sosyalistler (V.S), SAP, Sendikalar ve Sosyal Demokratlar katıldılar. Türkiye, Kürdistan ve diğer yabancı ülkelerden göçmenler de 1 Mayıs'a aktif olarak katılanlar arasındaydılar.

Görkemli bir şekilde kutlanan 1 Mayıs mitingine, bir milyonun üstünde insan katıldı. İşçi sınıfının Enternasyonal marşı ile başlatılan mitingte, Danimarka Komünist Partisi (DKP) ve İşçi sınıfının diğer sözcüleri, konuşmalarında, emperyalizmin saldırganlıklarının bağımsız ülkeler ve tüm dünya halkları için oluşturduğu tehlikeye dikkat çektiler.

Danimarka işçi sınıfının ve göçmen işçilerin sorunlarının ortak olduğunu vurgulayan konuşmacılar; tırmanan işsizlik ve yaşam pahalılığının ve yabancı düşmanlığının kaynağını oluşturan tekelere karşı verilen mücadelenin daha da yoğunlaşması gerektiğini vurguladılar. 35 saatlik haftalık iş gününün yaşama geçirilmesinin koşullarının daha da olgunlaştığını; çünkü işçi sınıfının bu istemini elde etmenin, bilincine var-

Danimarka, Kopenhag 1. Mayıs yürüyüşü.

dığını belirtirler.

Türkiye ve T.Kürdistan'ndaki cezaevlerinde direnen tüm anti faşist ve devrimcilerin serbest bırakılmaları için, diğer hareketlerle birlikte yürüttüğümüz "Af" kampanyasını 1 Mayıs'ta da sürdürdük.

Arman
Muhabiri

F.ALMAN YA HAMBURG

★Bizler yurtdışındaki Kürdistanlı işçiler olarak iki yönlü bir görevle karşı karşıyayız. Bu görevin bir yönü halkımızın ulusal demokratik mücadelesine destek sağlamak iken, diğer yönü ise bulunduğumuz ülkenin işçi sınıfı hareketinin yanında yer alıp ekonomik, demokratik ve siyasi mücadelede aktif bir konum almaktır.

İşte bu görevin bilincinde olan Hamburg KKDK de, İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'a en aktif bir şekilde katıldı.

Göçmen işçiler, Alman sınıf kardeşleriyle kolkola; barış için, haftada 35 saatlik iş süresi için, Alman hükümetinin yabancı düşmanı uygulamalarına karşı mücadele için yürüdüler.

Hëvi Ahmed
Hamburg

BOCHUM

★İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'da ülkemizden kilometrelerce uzaklıkta Alman işçi sınıfıyla dayanışma içinde, ve onların 7 saatlik iş günü mücadelesinin yanında yer alarak kutladık. Halkımızın yiğit evlatları devrimciler 1 Mayıs'ı cezaevlerinde (hapishanelerde) karşılarken, bizler

politik tutukluların derhal serbest bırakılması, "Genel Af Kampanyası"nın 1 Mayıs alanında da sürdürdük.

Merkezi olarak sürdürülen "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda ki politik tutuklulara özgürlük" kampanyasını 1 Mayıstan sonra da sürdürdük. 5 Mayıs da şehir merkezinde bilgi paylaşım masası ve imza kampanyası açtık. DKP'nin aktif desteği ve 5-6 Sendikaların dayanışmasıyla KKDK ve FİDEF olarak gerçekleştirdik.

Eylem sırasında yürütülen Uyarı Nöbeti, halkın büyük ilgisini çekti. Bochum halkı yüzlerce imzavla evlemimizi destekledi.

Arman
Muhabiri
Bochum

LÜDENSCHIED

★İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs'ta; dünya da sömürü ve baskı düzeni olan sermaye egemenliğine, işçi sınıfının enternasyonalist mücadele bayrağı bu yılda daha da yükseliyor.

Bu yıl DGB-Alman Sendikalar Birliği'nin hazırlanmış olduğu 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine KKDK-Lüdenscheid aktif olarak katıldı, sabahın erken saatlerinde başlayan yürüyüşe 300 den fazla kişi katılmıştı. Türkiyeliler adına konuşan KKDK üyesi bir arkadaş; "İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma günü olan bu günde, dünyada, baskı sömürü düzenine karşı daha kararlı savaşıyor."

Devamla,
"Yerli ve yabancı işçilerin sendikası olan DGB(Alman sendikalar birliği) ve ona bağlı sendikaların başlattığı "35 saatlik iş haftası" mücadelesi, 3 milyon aşan işsizliğe karşı biz işçi ve çalışanların çıkarlarına uygun olan sağlıklı bir çıkış yoludur."

Yabancıların durumuna da değinen arkadaş, "İşçileri Bakanı Zimmerman"

in yabancı işçileri ve ailelerini kapı dışarı etme politikasına ve yabancı düşmanlığımıza karşı mücadelemizi 1 Mayıs alanlarında daha da güçlendirelim." dedi.

Diğer tarafta KKDK'nin merkezi bildirisi dağıtılarak, Türkiye ve Kürdistan cezaevlerindeki "Politik tutuklulara özgürlük" adı altında binlerce imza toplandı.

Yaşasın 1 Mayıs.

Lüdenschaid
Armanc Muhabiri.

ORTADOĞU

★ Ala Rızgari, Emeğin Birliği, KUK, PKK, PPKK, Partizan Yolu, THKP-C (Acilciler) TKEP, TKP-B ve TKSP; 1 Mayıs'la ilgili yayınladıkları ortak bildiri de "1 Mayıs'ı, dünya proletaryasının muazzam zaferleri karşısında emperyalizmin kudurganlaştığı bir dönemde kutluyoruz." deniliyor. Emperyalizmin dünyadaki saldırganlıklarından örnekler verildikten sonra, faşist diktatörlüğün halklarımız üzerindeki barbarlıkları anlatılıyor. Daha sonra işçilere ve emekçilere şu çağrı yapılıyor: "Bu şartlar altında kutladığımız işçi sınıfının şanlı günü 1 Mayıs'ı, emperyalizmin saldırganlığına ve faşizmin zulmüne ve Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskı ve katliamlara karşı bir mücadele günü haline getirelim! Sendika, grev, toplu sözleşme ve diğer tüm ekonomik, demokratik haklarımız için mücadeleleyi, faşist cuntayı; alışıya etme mücadelesiyle birleştirelim! 1 Mayıs üzerindeki yasağa karşı, işkencelerin son bulması ve siyasî tutuklulara özgürlük için mücadeleyi yükseltelim!"

Dünya işçi sınıfı ve emekçi halklarına, Türkiye ve Kürdistan halklarıyla dayanışma çağrısına da yer verilen bildiri şu şiarlarla son buluyor; "Yaşasın 1 Mayıs" "Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi" "Yaşasın Türk-Kürt Halklarının Mücadele Birliği"

□ "Gerek federal Almanya, gerekse bu füzelerin konumlandırılacağı diğer Avrupa ülkeleri, Tü Türkiye'den daha yoğun nüfusa sahiptirler. Ve bu ülkelerde bütün bölgeler hemen hemen meskünür. Ancak sizin Doğu Anadolu toprakları üzerinde son derece geniş ve boş arazi mevcuttur. Bu nedenle Cruise ve Pershing'leri Türkiyeye yerleştirmek, küçük Avrupa ülkelerine yerleştirmekten, askeri hareket yönünden daha uygundur. Zira ileride sınırlı bir nükleer savaş çıkısa ve Sovyetler Birliği sadece füzelerin bulunduğu rampaları tahrip için bir harekete girişirse, o takdirde Avrupa ülkelerinin insanca vereceği zayıf Türkiyeden kat kat fazla olacaktır." (Milliyet 30 Mart-1984)

Yukarıdaki sözler, Brüksel NATO askeri Karargahında görevli, Alman Hava Binbaşısı Konrad S.Freitag'a ait. Bu sözler, hem son zamanlarda ABD Atom füzelerinin T.Kürdistan'na (onların tabiriyle, "Doğu Anadolu" bölgesine) yerleştirilme girişimlerinin varlığını kanıtlıyor, hem de, böyle bir girişimin arkasında yatan iğrenç bir anlayışı açığa çıkarıyor.

Bilindiği gibi, ABD'nin atom başlıklı Cruise ve Pershing füzelerinin, F.Almanya, İngiltere, Belçika ve İtalya'nın yanısıra Hollanda'ya yerleştirilmesi kararlaştırılmıştı. İngiltere ve Almanya'ya yerleştirilmeye başlandı. diğerlerinde kademeli olarak yerleştirilecek. Ancak Hollanda parlamantosuz füzelerin kendi ülkelere yerleştirilmesini red etti. Bu

karar hem NATO içersinde hem de yerleştirme işlemine evet diyen ülkelerde önemli derecede rahatsızlıklara neden oldu.

Şimdi emperyalist NATO çevreleri bir yandan Hollanda'yı ikna etmeye (ya da boyun eğdirmeye) çalışırken, öte yandan da, Hollanda'nın ayakdirenme olasılığına karşın, ölüm roketlerine "mezar" olabilecek yeni bir ülke aramaktadırlar.

İşte son günlerde kamuoyuna yansıyan roketlerin "Türkiye"ye konumlandırılması meselesi bu gelişmelerden sonra açığa çıktı. Faşist diktatörlüğün resmi ağzlarının "HAVET" (evet-hayır) cevabı.

İşte emperyalistler ve Sömürgeciler, gelecekte halkımızı imha planlarını şimdiden hazırlıyorlar. Orta-Doğu'da ve özellikle ülkemizde gelişen ve gelişebilecek bir Ulusal Kurtuluş mücadelesini önünde bastırarak için, ABD "Çevik Kuvvetleri" ve "Acil Müdahale Birlikleri"nden sonra şimdi de uzun vade de ülkemiz bir atom savaşına sahne edilerek, yerle bir edilmek isteniyor.

Emperyalistlerin ve Sömürgecilerin bu türden iğrenç oyunlarını bozmak, her türlü bağımlılık ilişkisine son vermek, NATO'yu, "Çevik kuvvetleri" bir daha geri gelmemek üzere ülkemizden kovmak için; ULUSAL DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ mücadelemizi yükseltelim. Devrimimizin zaferi ile kurulacak, Bağımsız Demokratik Kürdistan gelecekte savaşın değil, barışın, kölleliğin değil, özgürlüğün kalesi olacaktır. □

**ABD
ATOM
ROKETLERİ
KÜRDİSTAN'A
YERLEŞTİRİLMEK
İSTENİYOR**

MOSKOVA RADYOSU'NUN
SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN
ÖNERİLERİ ÜZERİNE BİR
YORUMU

SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN NÜKLEER SİLAHLARA İLİŞKİN ÖNERİLERİ

□ Nükleer silahlara sahip devletlerin belli eylem kurallarına yasal bir mahiyet verilmesini, Sovyetler Birliği önerdi. Bu öneri, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Sekreteri Konstantin Çernenko'nun 2 Mart tarihli konuşmasında vardır.

Sovyet önerisi dünyada geniş yankılar uyandırdı. Değişik ülkelerden pek çok devlet adamı ve politikacı bu önerinin uluslararası gerginliği hafifletme, güven atmosferini oluşturma olanağını sağladığını, nükleer silah yarışını sınırlandırma ve eninde sonunda bu silahları yok etme yolunu gösterdiğini anladılar.

Sovyet lideri, nükleer silahlara sahip devletlerin politikasının zamanımızda özel önem taşıdığı kanısındadır. Nükleer silahların kullanılıp, kullanılmıyacağı, bir çok bakımdan bu devletlerin uluslararası alandaki eylemlerine, aralarındaki ilişkilere bağlıdır. Nükleer silahlara sahip devletler arasındaki ilişkilerin belli kurallara tabi olması her halkın çıkarlarına, tüm uygarlığımızın çıkarlarına ve geleceğine uygun olur.

Peki sözkonusu kurallar nelerdir?

1. Nükleer savaşın önlenmesini dış politikasının başlıca amacı saymak. Nükleer ihtilafa neden olabilecek durumların oluşmasına engel olmak. Böyle bir tehlike oluşursa, nükleer yangının başlamasına engel olmak için acil danışmalar yapmak.

2. İster global ister sınırlı savaş olsun her çeşit nükleer savaş propagan-

da etmekten vazgeçmek.

3. İlk olarak nükleer silah kullanılmayı yüklenmek.

4. Nükleer silaha sahip olmayan ve topraklarında bu çeşit silahın bulunmadığı ülkelere karşı hiç bir koşulda nükleer silah kullanılmamak. Nükleer silahtan arındırılmış bölgenin statüsüne saygı göstermek ve dünyanın değişik yerlerinde nükleer silahtan arındırılmış yeni bölgelerin oluşumunu teşvik etmek.

5. Her ne biçimde olursa olsun nükleer silahların yapılmasına engel olmak yani hiç bir kimseye bu tip silahlar, veya bu silahlar üzerindeki kontrolü devr etmemek. Nükleer silahın bulunmadığı ülkelerin topraklarına bu çeşit silah yerleştirmemek ve nükleer silah yarışını yeni alanlara, bu arada uzaya yaymamak.

6. Eşit güvenlik ilkesi temelinde nükleer silahlarda indirim yapılması ve eninde sonunda her çeşit nükleer silahların kaldırılması için çaba göstermek.

Şu noktayı işaret etmemek elden gelmiyor. Sovyetler Birliği sözü geçen ilkeleri çoktandır dış politikasının temelini yaparak uluslararası durumun gelişmesindeki tüm zikzaklara karşı hiç şaşmadan bu ilkelere uymaktadır. Sovyetler Birliği, nükleer silahlara sahip başka devletlerle bu çeşit kuralları ortaklaşa tanınması ve bunlara zorunlu bir mahiyet verilmesi üstüne her an anlaşmaya varmaya hazırdır. Sovyetler Birliği, yapıcıkarşılık önerileri de ele almaya hazırdır.

Temsilcileri, hemen hemen hergün Birleşik Amerika'nın barışseverliğinden ve nükleer tehlikeyi bertaraf etmekle görüşmeler yapma kararlılığından söz eden Waşington yönetimi, bu öneriye ne gibi bir yanıt verdi? Waşington yönetimi bu öneriye susarak yanıt verdi. O, kendisine barışçı süsünü veren Reagan yönetiminin dünya hegemonyasına, iddialarında kendisi için yalnız bir yol, sınırlamamış silahlama ve uluslararası gerginliği artırma yolunu gördüğünü gösteriyor. □

MONATHLY KURDISH MAGASINE – MÂNATLIG KURDİSK TIDSKRIFT

Adress : Armanç Tunnelgatan 14-2 tr 111 37 Stockholm-Sweden Tel:08/10 12 89

Ans-Utgv(xwedi): YKDK (Kurdiska Demokratiska Arbetarunionen)

Price (buha) 7,5 Sek / 2 Dm / 50 TI

Abone :90 Kronor / ar / year / sal POSTGIRO: 82 48 58-5

ISSN:0348 7385